

PREPIH

15. avgust 1991
cena 25 din

OD JAVNOSTI ODVIŠEN ČASOPIS

SREČANJE
PRI MATERI
VSEH LIP

mati vseh lip

Najekstremnejša
lipa '91

PREDSEDNIK JE
RAZTEGNIL MEHE

BOJ ZA

SAMOSTOJNOST
ŠE NI KONČAN

91

Prepihov
komentar:

TAKO SE TO DELA!

Jutro je pametnejše od večera, pravi stari arabski pregovor. Morda dogodek ob Najevski lipi še ni dobro prespan, vendarle se zdi, da je ocena lahko samo – odlično.

Slovenija je mala dežela, in pastorek te dežele je prav Koroška. Nemogoče prometne povezave, do onemoglosti izčrpano gospodarstvo, ekološko obremenjeno okolje in socialne stiske so tisto, kar označuje današnjo podobo Koroške. Nova slovenska oblast doslej na Koroško tostran meje ni kaj prida zahajala, zato jim je bilo treba Koroško pokazati, na novo odkriti, enostavno dopovedati, da Koroška ni samo okrog Celovca.

In zdi se, da je to zelo dobro uspelo. Veliko vprašanje je, ali se je v tem dobrem letu po sklicu novega parlamenta, kar tako, na prostem, med ljudmi, na ljudskem slavu, skupaj zbrala takšna množica državnikov (glede na povabljenost je za vse ta pojem nekoliko vprašljiv, vendar – če gledamo nekoliko širše – opravičljiv) kot drugo avgustovsko nedeljo pri Najevski lipi. Bučar, Peterle, Plut, Zupančič, Bizjak, Kacin, Vencelj, Tancig, Duler, Capuder, Puharjeva in Janko.

Celo vreme je bilo nadvse prijazno, tako da si je ducat mož (in ena ministrica) resnično lahko sprostilo. Po vsem, kar smo preživljali junija in julija, je bilo takšno ljudsko, prisrčno in spontano srečanje za vse, ki so prišli k Lipi, pravi oblič.

Dr. Dušan Plut nam je pod to veličastno lipo tudi dejal, da iz srečanja izhaja tudi takšno sporočilo: ob delu se je potrebno tudi zabavati, v teh težkih in napornih časih nikakor ne gre pozabiti tudi na takšna zadovoljstva. In če še naprej ostanemo pri razmišljanju Dušana Pluta: organizatorju se je imenitno posrečilo vzpostaviti stik med politiki in prebivalci, Korošci. Državniki (politiki) so ljudem pač dali vedeti, da so tudi oni povsem normalni bolj – običajni, ljudje.

Petrle je zaigral na frajtonarico, Plut je godel na glavniki, pod lipo so združno prepevali, šli so med ljudi, se rokovali, pogovarjali.

Imenitna udeležba, več kot dva tisoč ljudi iz vseh treh dolin, pa dokazuje najmanj dvoje: da si ljudje želijo »v živo« videti in srečati z državniki (politiki) in drugič – ljudje si želijo sprostitev. Kaj vse nismo Korošci preživeli v zadnjem letu dni? Na radeljskem koncu potres, v Mežiški in Mislinjski dolini poplave, povsod pa – vojno!

Zato tudi na tem mestu velja pohvaliti organizatorje. Ni toliko pomembno, komu je zamisel zrasla na zelniku, dejstvo je, da so z roko v roki delali črnjanski turistični delavci, Smučarski klub Črna, ravenska vlada in mnogi drugi. Še več: srečanje pod ali pri Najevski lipi si je že po tem debutu pridobilo tradicionalnost, saj si prihodnjega leta in prihodnjega turističnega tedna brez tega srečanja ni mogoče zamišljati. In tako je tudi prav!

Miro Petek

LIPA ZELENELA JE...

Tudi bratski objem ti
lahko polomi rebra.

—CE

»Kakvo ti je to drvo, majku mu njegovu! Mučimo se, a nikako da padne!«

POZDRAVLJENA KOROŠKA, kjerkoli si že!

Pod najmlajšim slovenskim vulkanom Smrekovcem, ki mu geologi prisojajo okrog dvajset milijonov let, raste najstarejša slovenska lipa, Najevska lipa imenovana. Vsaka boljša slovenska botanična knjiga jo omenja kot najstarejšo slovensko lipo. Prof. Viktor Petkovšek je pred leti o njej zapisal, da je to lipa vseh lip.

Starost te lipe lahko samo ocenjujemo, ker je s strani in v sredini votla, tako da se njene starosti ne da ugotoviti niti z vrtnjem, kot to ugotavljajo pri zdravih drevesih. Najverjetnejšo njeno starost izdaja letnica na bližnjem zidanem znamenju – 1222. Potemtakem bi bila lipa letos stara 769 let ali zaokroženo 770 let. Visoka je okrog 28 m, kar za te vrste drevo sploh ne pomeni kakšne posebne veličine, presenetljiv pa je njen obseg, saj meri v prsni višini kar 12,5 m, kar pa je za slovenska drevesa vsekakor daleč pred vsemi slovenskimi rekordi.

Najevska lipa raste na Ludranskem vrhu pri kmetu Najevniku, odkoder tudi njeno ime. Nadmorska višina njenega rastišča je 1056 m, na robu gozda kjer raste, je pod njo zgrajena gorska cesta, tako da je danes dostop do nje netežaven. Pred zadnjo vojno je bilo pod njeno krošnjo zgrajeno kegljišče, kamor so hodili na izlete prebivalci Mežiške doline. Iz Črne na Koroškem vodita do nje dve cesti, ena je dolga 7 km, druga okrog 11 km, tako da znaša njena krožna pot iz Črne in nazaj 18 km.

Svojo veličastno starost kaže danes Najevska lipa tudi na zunaj. Viharji, ki so jo upogibali skozi stoletja in strele, ki so jo kdo ve kolikokrat obiskovale, so ji zadale rane, zaradi katerih se suši stranski vrh in posamezne veje. Vse to pa se sproti obnavlja in mogočne grčaste zarastline opozarjajo na njeno vitalnost. Ob vsem tem bi skoraj pomislil, da te lipe ne bo konec tudi čez tisoč let.

Od Najevske lipe zremo onkraj Meže na Peco, kjer po ljudski legendi spi za kamnito mizo v votlini kralj Matjaž – Matija Korvin. Lani je poteklo petsto let od njegove smrti. O njem je pri nas znano predvsem to, kako uspešno je preganjal Turke s koroške dežele, kamor so prihajali iz Bosne vsakih nekaj let plenit pridelke in ljudi. Potemtakem je imela lipa že krepko čez dvesto let, ko je imel kralj Matjaž pod njo privezanega svojega vranca. Pa ne samo kralj Matjaž, tudi Turki. Po ustnem izročilu so si Turki pod njo pripravljali kosilo. Ba-

je so jedli z zlatimi žlicami in so jih pokopali kar pod njene korenine, ko so morali v beg pred Matjaževo vojsko. Včasih so tej pripovedi tako zvesto verjeli, da so nekateri pod njo začeli kopati. Do danes tega zlatega zaklada ni našel še nihče. Treba bo še kopati...

Današnje dni, ko postaja lipa zopet oživiljen simbol slovenstva, njegove prvobitnosti in trdoživosti, bi morali temu našemu »lipovemu bogu« posvetiti vsekakor več pozornosti. Delamo ji kar nekakšno krivico, ko jo tako malomarno iz vseh plati našega življenja spregledamo, ona pa nam jih nudi v takem izobilju: narodnostno, turistično, rekreacijsko, ekološko, biološko, zgodovinsko, kulturno, znanstveno...

Naredimo nekaj od nje, karkoli. Oživimo jo v nas, čeprav bo ona preživela še dolgo vrsto naših rodov.

Andrej Šertel

ŠE BOMO PRIŠLI

Mojca Potočnik

Za večino Korošcev je bila nedelja, 11. avgusta 1991, podobna drugim, navadnim poletnim nedeljam – nevznemirljiva, morda celo dogočasna. Za tiste, ki so se zbrali pod Najevsko lipo na Ludranskem vrhu nad Črmo, je bila drugačna. Ob srečanju z vidnimi slovenskimi državniki, ki so prišli k materi slovenskih lip, je bila prijetna, prisrčna in vznemirljiva.

Kako pa so Koroško, Korošce in srečanje pri Najevniku doživeli slovenski politiki, smo porabali kar njih same. Za bralece Prepiha so povedali naslednje.

Dr. Franc Bučar, predsednik skupščine:

NA KOROŠKEM SO PRISTNE KORENINE SLOVENSTVA

Na srečanje k Najevski lipi sem prišel, in tu celo govoril, čeprav tedaj, ko sem dobil vabilo, odkrito poverim, nisem imel tega namena. Takih in podobnih vabil dobim namreč na stotine in nemogoče se je na vse odzvati.

Toda v tem primeru ste Korošci pokazali svojo sposobnost in kaj zmorete, če hočete. Predsednik IS občine Ravne je prišel še osebno vabiti in po dobri koroški malici ni imel nihče srca, da bi zavrnil vabilo.

Korošci ste tihi in skromni, zato se o vas v slovenskem merilu bolj malo piše in govori. Toda, da ste hudičevsko sposobni, ste dokazali tudi v minuli vojni, to sem povedal že ob obisku mejnega prehoda Holmec. Ko bi bili vsi ravnali tako kot vi, bi bili Slovenci lahko še bolj ponosni nase.

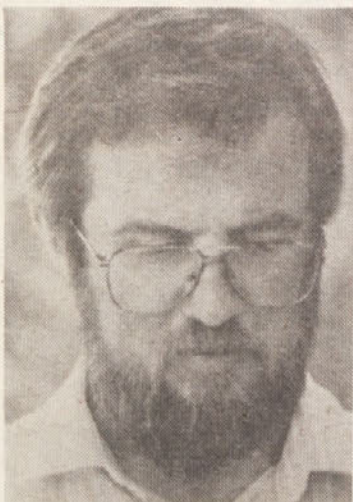

Korošci ste imeli vso moralno pravico povabiti vrh slovenske politike medse. Ta vrh ni tako nedotakljiv in prav je, da se srečamo. Meni je v veliko veselje, da sem spoznal ta lepi kraj, naučil sem se zelenja koroških gozdov in doživel te vaše čudovite hribovske kmetije. Ob lipi, znamenju slovenske trdoživosti in samostojnosti, so te kmetije pravi simbol slovenske trdnosti. Tod so pristne korenine slovenstva.

Lojze Peterle, predsednik izvršnega sveta:
MED KOROŠCI JE LEPO

V Koroško sem zaljubljen, čeprav morebiti tega ne kažem z obiski. Vendar sem med vami že drugič v svojem mandatu.

Srečanje pri Najevski lipi se mi zdi zelo dobra zamisel. Zbrali smo se pri tem starosvetnem drevesu, da se nevezano pogovorimo med seboj in z

ljudmi iz teh krajev. Koroška je zelo primerna za taka srečanja, saj je zibelka slovenske državnosti. Inta mogočna lipa je živa vez z našo preteklostjo.

Danes je tu zelo prijetno vzdušje, dobro se počutim, nič mi ne manjka. Vesel sem med veselimi ljudmi. Skupaj smo zapeli, v roke so mi dali harmoniko, da sem zaigral s skupino harmonikarjev. Rad se tako poveseim, če je le priložnost. Mogoče s tem malo podiram predstavo, ki so jo o meni ustvarili nekateri mediji, da sem namreč prava puščoba.

Skratka, med Korošci je lepo in bom še prišel med vas.

Dr. Dušan Plut, član predsedstva:
PRIŠEL JE ČAS ZA URESNIČITEV PRAVLJICE

Koroško poznam že dolgo. V te kraje sem prihajal najprej kot študent, nato kot raziskovalec. Vesel

sem, da se okolje v Mežiški dolini izboljšuje, skrbi pa me demografska podoba hribovskih predelov, saj številne kmetije propadajo. Ceste so vse slabše.

Ob lipi, ki je stara več kot sedemsto let in je pravi simbol slovenske trdoživosti in zelenosti, me navdaja optimizem. V nasprotju s predsednikom Bučarjem bi dejal, da zdaj ni konec, temveč priložnost za začetek uresničevanja pravljič o kralju Matjažu. Smo na tem, da uresničimo večstoletni sen o slovenski samostojnosti in prepričan sem, da bomo to dosegli prej, preden bo propadla lipa, pod katero smo se danes zbrali. Za to pa bomo potrebovali veliko modrosti. Brez evforije nad vojaškimi uspehi se bomo morali začeti pogovarjati z Jugoslavijo, Evropo in si izboriti to, za kar smo se odločili.

Trdoživost, ki jo poseblja lipa, pomeni, da se ne izpostavljaš neposrednim pritiskom, ampak se v določenem trenutku upogneš, da si potem močnejši. To smo storili mi ob brionski deklaraciji. Seveda pa so dogodki, ko moraš pokazati svojo trdnost.

Današnje srečanje je za slovensko politično vodstvo priložnost, da stopi s piedestala. To mu ni težko, saj se ne izogiba problemom. Dobro je priti med ljudi, čeprav slišiš tudi kritike. To je sproščujoča prireditev, zame še posebno, ker sem lahko šel nekaj kilometrov peš v tišini gozda in te lepe pokrajine.

Jelko Kacin, minister za informiranje:
O KOROŠCIH VSE NAJBOLJŠE

V zadnjem letu, odkar sem blizu vladi, sem prihajal na Koroško samo v občinska središča, do Črne nisem prišel nikoli.

Ko mi je mag. Tasič povedal, da želite ob Koroškem turističnem tednu prirediti srečanje slovenskih državnikov pri materi slovenskih lip, sem bil takoj za to. Dogovorili smo se, da bodo predstavili zamisel pred sejo vlade. Zato se je seja začela s polumo zamudo in se je končala dve uri prej, kot bi se sicer, ker smo manj govorili v prazno. Tam ni bilo nikogar, ki bi dejal, da ne bo prišel na srečanje. Danes sicer nismo sklepčni, a

zbrali smo se v lepem številu. In prav je, da smo prišli, saj je ta konec tako od rok, da ne prideš, če se za to posebej ne odločiš. Srečanje je pomembno tudi zato, ker bo povod, da se bo v občinah o Koroški več pisalo in govorilo.

Zame in za kolege je prireditev kot nalašč, da lahko damo za en dan glavo v pašo, kot se reče. Tu smo brez obveznosti, v čudovitem okolju, uživamo v neponovljivem vzdušju, med ljudmi, o katerih lahko rečem le vse najboljše. Tudi glede obnašanja v minuli vojni. Korošci ste se znali organizirati tako, da ste z minimalnim številom žrtev ohranili mejo varno. Devalovali ste pametno in pogumno.

Prepričan sem, da boste z vašim smislom za organizacijo znali to prireditev nadgraditi in jo obdržati tudi v prihodnosti.

Matija Malešič, podpredsednik izvršnega sveta:
S KOROŠKO SEM SE SREČAL ŽE ZGODAJ

Na Koroško me veže mnogo stvari, tudi sorodnike imam tukaj. Na Peco sem šel prvič okoli leta 1950, ko je bilo še prepovedano iti na vrh, a domačini so mi omogočili, da sem ga dosegel. Pozneje sem po službeni dolžnosti prihajal v mežiško dolino vse do Črne.

Vsem, ki ste sodelovali pri organizaciji in izvedbi prvega srečanja slovenskih državnikov pri Najevski lipi, kulturnim skupinam, vsem, ki ste se srečanja udeležili, Črnjanom in drugim Korošcem – HVALAI

SO IN IS občine Ravne
Organizacijski odbor

Danes sem zelo vesel, da je organizatorjem uspelo na ta lepi konec Koroške privabiti toliko članov vlade, predsedstva, skupščine. Mnogokam nas vabijo, a v takem številu, kot danes tu, še nismo bili nikjer.

Koroška ima veliko znamenitosti, legend in drugega, zaradi česar je vredno priti sem. Želim si, da bi se ob tej lipi srečevali tudi v prihodnje. Še posebno zato, ker je današnje srečanje tako prijetno, obisk izjemen, še vreme nam je naklonjeno. Ni vzroka, da se ne bi iz tega rodila bogata tradicija.

Dr. Janez Dular, minister za Slovence po svetu
KOROŠKA JE DEŽELA PEVSKE KULTURE

Po službeni dolžnosti zahajam v kraje zunaj Slovenije in tja, kjer so manjšine.

V preteklosti sem bil na Koroškem večkrat, sodeloval sem z Marijo Kolar pri izdelavi učbenikov za slovenščino, in danes sem prišel, ker je v te kraje vredno priti. Tu je med ljudmi še zelo živa barvita pevska kultura, veliko še pojejo v družinah. In dobre zборе imate.

Srečanja pod lipo sem vesel, zelo prijetno je in mislim, da bo postalo tradicionalno. Gotovo bom semkaj še prišel.

Jožica Puhar, ministrica za delo;
SREČANJE JE DOBRUDOŠLA PRILOŽNOST ZA SPROSTITEV

Korošci ste silno simpatični ljudje, v vas je veliko človečnosti. Z vami veliko sodelujem in doslej me še niste razočarali, ker si tudi sami močno prizadevate, da bi rešili probleme.

Srečanje, kakršno je današnje, daje priložnost za sprostitev, ki je ob vsakdanjem delu potrebna, celo nujna. Žal čas človeku ne dopušča, da bi se udeležil več takih prireditev.

Danes se tu počutim nadvse prijetno. Dokler bom še v taki ali podobni vlogi kot zdaj, bom na srečanju k Najevski lipi rada prihajala.

Dr. Andrej Capuder, minister za kulturo:
NAJVEČ JE VREDNA PRISRČNOST

Čeprav vlada ni sklepčna, smo tu zbrani v tolikem številu, da lahko govorimo o dobri promociji za Koroško. Prireditve je za nas lepa priložnost, da se oddahnemo in sprostimo med ljudmi dobre volje sredi prvobitne narave in gozdov, ki imajo svojevrsten šarm. To je v teh težkih časih veliko vredno.

Zbori lepo pojejo, okolje je enkratno, vzdušje pristrčno, to pa je vredno vsaj toliko kot visoka kultura koncertnih dvoran. Oba z ženo se tu zelo dobro počutiva...

Ce bodo srečanja pod Najevsko lipo tudi v prihodnje, bom še prihajal, ali kot minister ali drugače. Tudi zato, ker sem s Koroško povezan prek prijatelja Vinka Ošlaka, s katerim sodelujeva pri Celovškem zvonu.

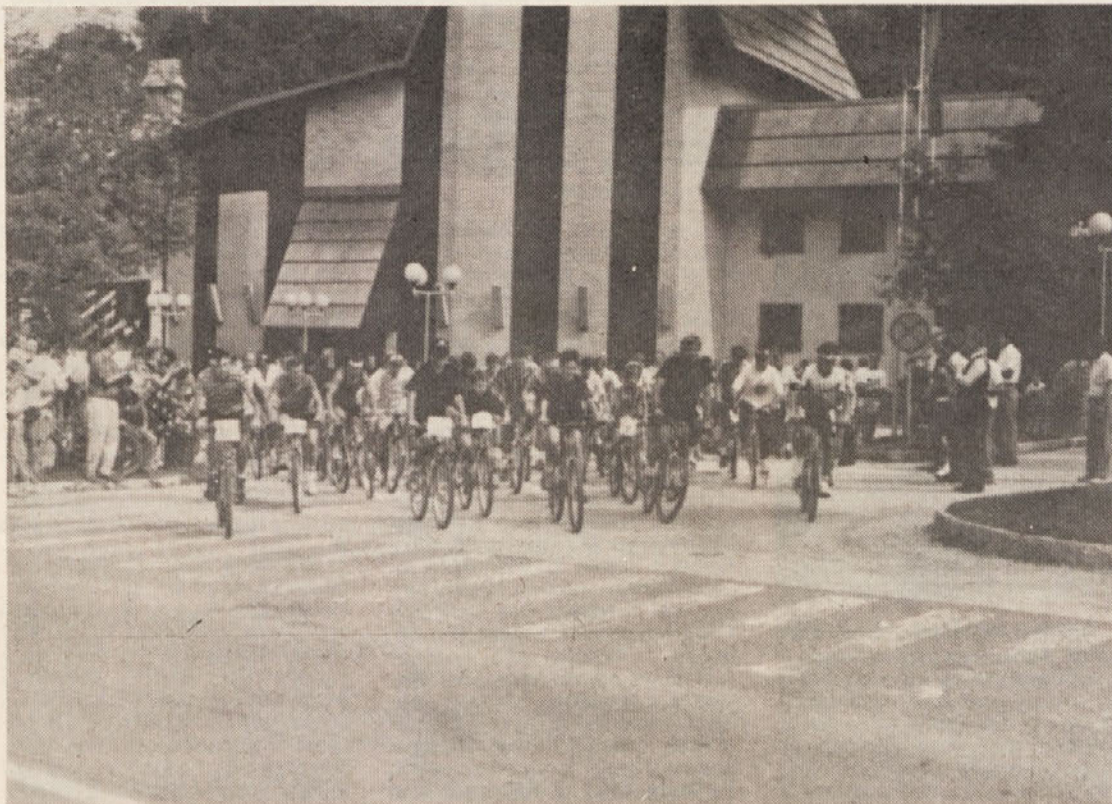

Lojze Janko, minister za zakonodajo:
NA KOROŠKO BOM ŠE PRIHAJAL

Na Koroškem sem bil že velikokrat, toda v Črni in tu še nikoli. Vesel sem, da sem danes prišel, saj je tu izjemno lepo. Prireditve je tako naravna, pristrčna in spontana, da take ne bi mogli ustvariti ljudje, ki so doma na asfaltu.

Vi, Korošci, nosite srce na dlani, zato je med vami tako lepo. Človek se počuti kakor doma; domov pa vsak rad gre. Tudi jaz bom še prihajal, vsako leto, če bo le mogoče. Rad imam gozdove, zelenje, prave, pristne ljudi.

LEPA KOLESARSKA PRIREDITEV V ČRNI

Start kolesarjev v Črni

Foto: FRA

(ok)

Ena od novosti letošnjega Koroškega turističnega tedna je tudi prvi gorski maraton Najevska lipa. Razveselivo je, da je tudi ta prireditev imenitno uspela. Do lipo se je podalo nekaj manj kot 70 kolesarjev, kar je za prvi start dobra udeležba. Od deset do sedemdesetletniki so se podali na start, v Črni pa so prišli iz Kranja, Celja, Ljubljane do vseh Koroških krajev, en udeležene pa celo iz Avstrije. Torej – mednarodno gorsko kolesarjenje.

Nekaj manj kot 18 kilometrov dolgo pot je najhitreje prevozil **Iztok Tomšič** iz Kranja, ki je tako začrtal čas te proge, ki (če seveda ne bo kaj spremenjena) ga bodo naskakovali prihodnja leta. Tomšič je od Črne na poti proti Javorju do kmeta Vesevka in Najevske lipo prevozil v času 52.11 (in tri desetinke sekunde), za las pred Celjanom **Damjanom Tajnškom**.

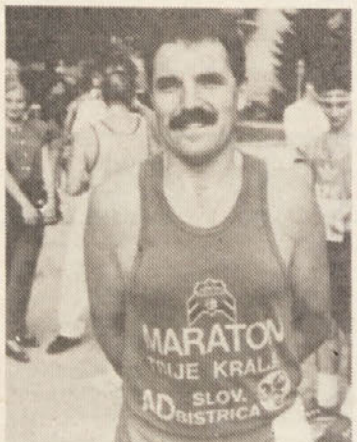
Šmučarski klub Črna je prireditev dobro izpeljal, kar je gotovo garancija, da bo prihodnje leto na startu še več kolesarjev. Črnanjski smučarski delavci so postali prekaljeni organizatorji tovrstnih tekmovanj in si gotovo spodrslijaev ne privoščijo več.

POVEDALI SO NA CILJU

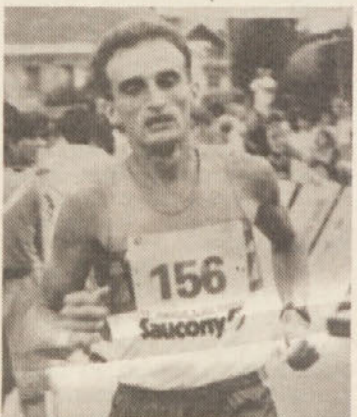
Foto: FRA

HEDVIKA BLATNIK iz Mežice: »Tek v Črni je bil vedno težak, predvsem zaradi visokih letnih temperatur. Tokrat nam je nekaj kapljic dežja kar godilo. Konkurenca zame ni bila prehuda. Jutri bom nastopila še v Avstriji.«

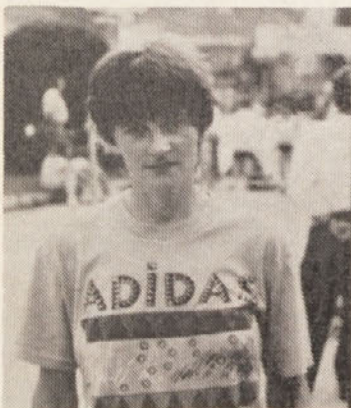

BENO JELEN z Raven: »Tekel sem na 10 km in sem s svojim nastopom, kakor tudi z uvrstitvijo, zadovoljen. Pogoji za tek so bili težki. Udeležil se bom tudi teka ob Klopinskiem jezeru v Avstriji, ki bo 25. avgusta.«

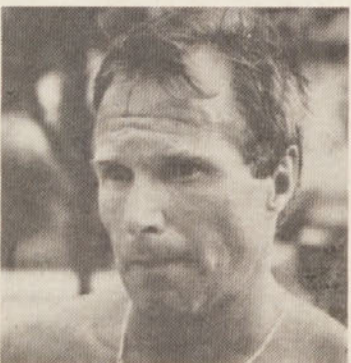

ROMAN KEŽAR iz Ljubljane, zmagovalec maratona: »Seveda

sem kot državni prvak v maratonu sodil med favorite. Moram reči, da je bila konkurenca dokaj močna, čeprav so manjkali nekateri dobri tekači, kot Vindiš in Rozman. Kakšnih sedem kilometrov pred ciljem sva se od skupine najboljših oddvojila Grabar in jaz. Potem, ko sva nekaj časa tekla skupaj, mi je dobra dva kilometra pred ciljem uspelo pobegniti. Že na polovici proge sem imel občutek, da lahko izboljšam rekord Kremla. Sedaj se bom pripravljal za nastop na maratonu v Benetkah.«

SILVA VIVOD iz Maribora: »V Črni sem prvič, štartala pa sem bolj za trening. Pred dnevi sem poskušala doseči normo za nastop na svetovnem prvenstvu v Tokiu na 10 000 m, pa mi ni uspelo. Sedaj sem sklenila zapolniti prosti termin z nastopi na množičnih tekaških prireditvah. Konkurenca tukaj zame ni bila primerna in sem zlahka zmagala. Še vedno računam na udeležbo na olimpijskih igrah, ki bodo prihodnje leto, zato bom že septembra pričela s pripravi.«

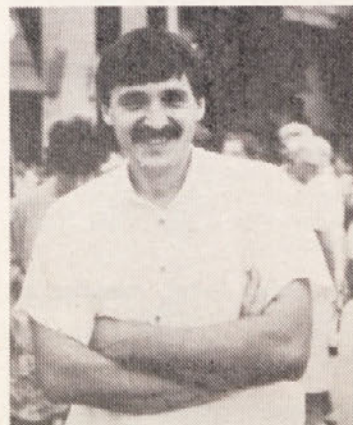
DANILO PUDGAR iz Črne, sedaj trener kanadske reprezentance v smučarskih skokih: »Ze pred dvema letoma sem prvič tek na maratonu Kralja Matjaža. Tokrat mi je šlo na progi kar dobro, zadovoljen sem. Če bom imel dopust sočasno s turističnim tednom v Črni, bom zagotovo še prišel in preizkusil svoje moči. Sicer pa delo v Kanadi teče dobro, saj je naša zveza zelo dobro organizirana.

Osnovni problem je pomanjkanje tekmovalcev, zlasti v mlajših kategorijah, vendar mislim, da se bo ta problem rešil s svetovnim prvenstvom leta 1995 v Tunder Bayu. Letos smo pridobili okoli 200 pionirjev in iz tega roda bomo ustvarili nekaj vrhunskih tekmovalcev.«

ALOJZ GOLOGRANC z Raven: »Tečem od mladih nog in kljub temu, da imam za sabo že šest križev, še ne mislim odnehati. Dokler se bom počutil sposobnega, bom nastopal na množičnih tekih. Dosedaj sem se udeležil vseh prireditev Po poteh par-

tizanske Ljubljane, nastopil sem torej 35-krat. V Črni sem danes tek dober, kljub temu, da je bilo naporno.«

MIRAN ČAS iz Kamnika, pobudnik maratona Kralja Matjaža v Črni in prvi predsednik org. odbora: »Zelo sem zadovoljen, ko vidim, da športna manifestacija v Črni živi še naprej, tako, kot smo si jo zamislili pred desetletjem. S prireditvijo živi cela Koroška, pa tudi v Sloveniji ima dober odmev, pa čeprav je Črna odmaknjena od središč. Posebno me veseli, da je organizacija v zadnjih letih pridobila na kvaliteti.«

Ivo Mlakar

KEJŽAR IN VIVODOVA Z NOVIMA REKORDOMA

Uvodna prireditev 36. koroškega turističnega tedna v Črni je bil znova Maraton Kralja Matjaža. Prireditev, ki smo jo Korošci sprejeli za svojo in ljudje v zgornji Mežiški dolini praktično živijo z njo, je tudi letos lepo uspela – tako organizacijsko kot tekmovalno. Na štartu 11. množičnih rekreacijskih tekov pred hotelom Planinka v Črni se je letos zbralo 225 udeležencev. Od tega se je v malem maratonu preiskusilo 88 tekačev in tekačic. Skupno število nastopajočih sicer ni preseglo udeležbe iz preteklih let, toda to je zaradi znanih dogodkov v Sloveniji in pa izjemno toplega vremena v zadnjih dneh tudi bilo pričakovati.

Kljub temu so bili teki zanimivi. Glavna pozornost je tudi tokrat veljala najboljšim maratoncev na 21 km. Kar nekaj znanih imen se je zbralo na štartu, med njimi je za prvega favorita veljal 25-letni **Ljubljčan Roman Kežar**, sicer državni prvak v maratonu (42 km). Kežar je vlogo favorita tudi opravičil, še več, skupaj z drugouvrščenim **Grabarjem iz Ptuja** sta uspela izboljšati tudi rekord proge, ki ga je lani postavil Mariborčan Marjan Kreml s časom 1:07,20. Pri dekletih je na 21 km zlahka zmagala **Mariborčanka Silva Vivod** s časom 1:19,37, naša reprezentantka v teku na 10 000 metrov. Ker je letošnji mali maraton v Črni poleg priznanj za »Brazde vzdržljivosti« in »Koroška grča« prvič veljal tudi kot **odprto prvenstvo Slovenije v maratonu**, sta oba omenjena zmagovalca osvojila tudi republiško prvenstvo. Poleg njiju sta si naslova v svojih kategorijah pretekla še **Heda Kotar iz Velenja** in **Ivan Lorenčič iz Maribora**.

Tudi letos se je precej rekreativcev preiskusilo na polovico krajši

progi – na 10 km, najmlajši, to je pionirji in pionirke, pa so tekli na 3 km. Nastopile so tudi tri družine v teku na 7 km, med njimi je zmagala **družina Drobne iz Sevnice**. Kot zanimivost omenimo, da je v očetovem naročju »tekel« najmlajši udeleženec prireditve, sedemmesečni sin Pavle. Vsi tekmovalci so bili razdeljeni v kar 15 starostnih kategorij, najboljši trije iz vsake kategorije pa so bili deležni lepih praktičnih nagrad pokroviteljev Lesna Slovenj Gradec, Zavarovalnice Triglav in Spara iz Ptiberka.

Še beseda, dve o organizaciji. Treba je reči, da so se delavci smučarskega kluba Črna izjemno potrudili in pripravili tekmovalno, kot še nikoli doslej. Praktično je vse teklo brez zapletov, kar v preteklih letih ne bi mogli trditi. Tokrat so predstavniki atletske zveze Slovenije prireditev povalili in si bodo prizadevali, da bi Matjažev tek v prihodnje veljal kot regijska tekma v okviru skupnosti Alpe-Jadran.

Ivo Mlakar

MARATON KRALJA MATJAŽA

MOŠKI DO 35 LET – 21 km

1. Kejžar Roman, ŽAK Ljubljana, 1,06.27;
2. Grabar Geza, Ptuj, 1,07.09;
3. Črnok Samo, Šentjur, 1,08.08;
4. Okoliš Stane, Olimpia Ljubljana, 1,08.13; 5. Kodrič Jaka, TAM Maribor, 1,11.37; 6. Drobnič Janez, BIRO PRO Ljubljana, 1,15.10; 7. Čebin Marjan, Rudar Trbovlje, 1,15.21; 8. Mulej Božo, Kovinotehna Celje, 1,16.15; 9. Vovk Janez, Ljubljana, 1,16.50; 10. Lah Zlatko, Kovinotehna Celje, 1,17.38.

MOŠKI OD 36 DO 45 LET – 21 km

1. Golob Ivan, RK Ormož, 1,11.55;
2. Kirn Milan, Hrastnik, 1,15.40;
3. Barber Stanko, Velenje, 1,17.55;
4. Rovnšek Dare, Šentvid pri Stični, 1,19.12; 5. Marguč Dušan, Sl. Konjice, 1,22.34; 6. Skubic Radovan, Zagorje, 1,22.44; 7. Pudgar Danilo, Vipava, 1,27.12; 8. Makan Emil, Ravne, 1,27.35; 9. Vidmar Milan, Domžale, 1,29.00; 10. Repotočnik Harry, Ravne, 1,29.41.

MOŠKI NAD 45 LET – 21 km

1. Lorenčič Ivan, Maribor, 1,20.03;
2. Krančan Mirko, Ravne, 1,24.33;
3. Struna Albin, Ljubljana, 1,27.25;
4. Kvas Rajko, Domžale, 1,29.00; 5. Vencelj Anton, Hobi Šentvid pri St. 1,29.28; 6. Gologranc Alojz, Ravne, 1,30.35; 7. Dundec Josip, Stubica, 1,38.28; 8. Ramušček Vladimir, Varaždin, 1,41.58; 9. Lesjak Jože, KZA Dravograd, 1,43.42; 10. Janžekovič Janez, Mežica, 1,59.32.

ŽENSKE NAD 35 LET – 21 km

1. Bohinc Veronika, Krušič Ljubljana, 1,22.56;
2. Kotar Heda, Gorenje Velenje, 1,41.13;
3. Weiss Sonja, Sl. Gradec, 1,43.20;
4. Kajzer Marija, Dravograd, 1,48.59; 5. Lužnik Kazimira, AS Sl. Gradec, 1,52.01; 6. Levenič Katica, Ivanec, 2,01.01; 7. Pugalj Anka, Gorenje Velenje, 2,03.17.

ŽENSKE DO 35 LET – 21 km

1. Vvod Silva, AD TAM Maribor, 1,19.37;
2. Vidovič Marjana, Studio Marketing Ljubljana, 1,23.22;
3. Drempetič Mojca, Kranj, 1,39.52;
4. Horvat Liljana, AK Domžale, 1,45.59.

MOŠKI DO 35 LET – 10 km

1. Mihajlovič Sebastjan, ŽAK Ljubljana, 35.02;
2. Krajnc Branko, Velenje, 35.10;
3. Kavka Martin, AK Kamnik, 36.57;
4. Svržnjak Miha, Ptuj, 37.20; 5. Skoberne Brane, Kovinotehna Celje, 37.27;
6. Kumek Slavko, G. Radgona, 38.54; 7. Drobne Boris, DTV Partizan Rače, 40.41; 8. Piko Metod, Črna, 40.44; 9. Likar Jože, Zagorje, 41.38; 10. Kupčič Zdenko, Dravograd, 42.51.

MOŠKI OD 36 DO 45 LET – 10 km

1. Kreže Pavle, Rudar Trbovlje, 39.26;
2. Jelen Beno, Ravne, 39.54;
3. Ožanič Matija, Kočevje, 40.19;
4. Velec Jože, DTV Partizan Rače, 41.52; 5. Klančar Roman, Radenci, 42.04; 6. Duričič Tone, Mojstrana, 43.28; 7. Koren Božo, Ljubljana, 44.18; 8. Muršec Ivan, G. Radgona, 45.09; 9. Kolar Janko, Vuzenica, 45.15; 10. Rupnik Janez, Partizan Vuzenica, 45.19.

MOŠKI NAD 45 LET – 10 km

1. Klemen Maks, Gimnazija Celje, 43.05;
2. Blatnik Viljem, TS Mežica, 43.16;
3. Parotat Horst, Ravne, 43.55;
4. Lesnik Tone, Ljubljana, 49.05; 5. Garber Oto, Avstrija, 49.40; 6. Robač Štefan, Ravne, 52.58; 7. Hudolin Stane, Zagorje ob Savi, 1,01.29; 8. Rečnik Pavel, Otiški vrh, 1,06.21.

ŽENSKE DO 35 LET – 10 km

1. Zeleznik Barbara, ŽAK Ljubljana, 39.04;
2. Mežnar Anita, SK Črna, 47.07;
3. Ječnik Melanija, Ljubljana, 1,00.27;
4. Paradiž Anka, Trbovlje, 1,03.37; 5. Kušej Milena, Libeliče, 1,05.52; 6. Kušej Katja, Libeliče, 1,06.23; 7. Klanšek Lučka, Ljubljana, 1,06.41.

ŽENSKE NAD 35 LET – 10 km

1. Blatnik Hedvika, Mežica, 49.27;
2. Naveršnik Mojca, Dravograd, 53.07;
3. Vencelj Marija, Šentvid pri Stični, 54.57;

4. Hageman Ana, Petrijanec, 55.30; 5. Gornjec Draga, Sl. Gradec, 56.06;
6. Kračun Francka, Sl. Konjice, 59.22; 7. Grabrijan Albina, Ljubljana, 1,00.28;
8. Pisnik Katica, Dravograd, 1,01.49; 9. Kvas Anica, Domžale, 1,04.20; 10. Cankar Danica, Ljubljana, 1,06.42.

DRUŽINE – 7 km

1. Drobne, Avtoklepar. PRAH Sevnica, 36.19;
2. Andrejc, Dravograd, 38.54;
3. Aber, Dravograd, 40.38.

MLAJŠI PIONIRJI – 3 km

1. Krajnc Mitja, Sl. Bistrica, 9.04;
2. Struna Andrej, Ljubljana, 10.02;
3. Smontara Silvo, Sred. ob Dravi, 10.01;
4. Kac Edi, Vuzenica, 11.00; 5. Klemen Luka, Celje, 11.06; 6. Kržišnik Gregor, AK Rudar Trbovlje, 11.17; 7. Pumpas Pavli, SK Črna, 11.19; 8. Grosar Aleš, SK Črna, 11.38; 9. Gorjup Jurček, Sl. Konjice, 11.41; 10. Sušelj Marjan, SK Črna, 11.45.

MLAJŠE PIONIRKE – 3 km

1. Pugalj Jana, Velenje, 10.32;
2. Videtič Metoda, Ravne, 11.24;
3. Kurnik Barbara, AK Rudar Trbovlje, 12.04;
4. Klemen Urška, Celje, 12.10; 5. Naveršnik Urška, Dravograd, 12.42; 6. Skrubej Katja, Črna, 13.17; 7. Koren Matjana, Ljubljana, 14.39; 8. Krajnc Polona, Črešnjevce, 14.51; 9. rajzer Petra, SK Črna, 15.09; 10. Jelen Saša, Ravne, 17.41.

STAREJŠI PIONIRJI – 3 km

1. Veselko Evgen, Ravne, 8.59;
2. Berčon Jure, AK Rudar Trbovlje, 9.15;
3. Repanšek Andrej, Sl. Gradec, 9.35;
4. Kobovc Marko, Ravne, 10.18; 5. Jelen Marko, Mežica, 10.25; 6. Zadravec David, Ravne, 10.29; 7. Cerjak Gregor, AK Rudar Trbovlje, 10.31; 8. Krebl Dejan, Črna, 11.25; 9. Jelen Primož, Ravne, 12.14.

STAREJŠE PIONIRKE – 3 km

1. Juvančič Malči, AK Rudar Trbovlje, 9.43;
2. Ruznič Mirsada, AK Rudar Trbovlje, 10.47;
3. Sajler Stanka, Črna, 11.43;
4. Gorjup Petra, Sl. Konjice, 14.58.

GORSKO KOLESARJENJE NAJEVSKA LIPA

ČLANI:

1. Tomšič Iztok, Kranj, 52,11.3;
2. Tajnšek Damjan, Celje, 52,11.6;
3. Dovžan Jože, Ljubljana, 53,17.8;
4. Paternuš Vlado, Šentjanž, 56,03.8; 5. Pustoslemšek Primož, Mežica, 56,45.7;
6. Novak Miran, Črna, 57,46.3; 7. Mištrafovič Ilija, Medvode, 58,40.8; 8. Makan Gregor, Ravne, 59,47.0; 9. Anžekovič Slavko, Črna, 1,06.05; 10. Zadnikar Milan, Ljubljana, 1,06.06.

ČLANICE:

1. Jug Metka, Črna, 1,33.33; 2. Polanšek Barbara, Črna, 1,42.36.

PIONIRJI:

1. Rapac Peter, Mežica, 53,43.0;
2. Ošlak Ožbi, Črna, 1,05.20;
3. Struc Sašo, Črna, 1,09.26;
4. Repanšek Andrej, Sl. Gradec, 1,13.23; 5. Mrdavič Miha, Črna, 1,15.16;
6. Porenta Primož, Kranj, 1,16.52; 7. Kristavčnik Tomi, Črna, 1,19.19; 8. Vončina Bojan, Črna, 1,20.42; 9. Stane Miran, Črna, 1,26.15; 10. Kunc Tadej, Črna, 1,28.29.

PIONIRKE:

1. Praper Simona, Mežica, 1,47.04;
2. Božiček Nuša, Črna, 2,25.47.

VETERANI:

1. Porenta Franc, Naklo Kranj, 1,16.52;
2. Markič Iztok, Zg. Poljskava, 1,18.32;
3. Geč Blaž, Ljubljana, 1,26.37;
4. Praznik Niko, Mežica, 1,27.56; 5. Ulcej Jože, Mežica, 1,32.49; 6. Leimisch Gerhard, Avstrija, 1,37.58; 7. Mlačnik Alojz, Črna, 1,42.02; 8. Vrič Franc, Mežica, 1,44.40; 9. Pušnik Stane, Radlje, 1,45.40; 10. Frece Ivan, Mežica, 2,05.25

VETERANKE:

1. Geč Terezija, Ljubljana, 1,56.02.

ČE BI STREGEL ZIDARJEM...

Nadaljujemo s predstavljanjem koroških poslancev v republiški skupščini. Tokrat ima besedo kmet Ajnžik, poslanec v zboru združenega dela

PREPIH: »V vrsti skupščinskih sej, ki se jih redno udeležujete, sta bili vsaj dve zgodovinski – medvojna in prva povojna, na kateri ste sprejeli brionsko deklaracijo. Kakšni so vaši vtisi s teh dveh sej?«

AJNŽIK: »Izredna seja slovenskega parlamenta, ki je bila v noči od 29. na 30. junij, je res dogodek, ki ne more v pozabo. Prav na ta dan: Na seji je bil obravnavan položaj po razglasitvi samostojnosti in po agresiji jugoslovanske armade na ozemlje Republike Slovenije. Skupščina je soglasno sprejela tudi 7 točk znanih stališč do trenutnih razmer v državi. Med sejo smo dobili dve 'pozdravni' pismi iz Beograda: opozorilo člana štaba vrhovne komande oboroženih sil SFRJ generala Marka Negovanoviča – tega nismo niti obravnavali – in ultimatum istega štaba s podpisom načelnika štaba generala armade V. Kadjeviča. Ultimatum je imel devet nesprejemljivih točk, ki naj bi bile izvršene na dan 30.6. ob 9. uri! To je skupščina soglasno zavrnila.

Zaradi diverzantskega napada v neposredni bližini skupščinske stavbe smo se morali za nekaj časa umakniti v kletne prostore.

Sprejetje brionske deklaracije na prvi povojni seji je bilo stvar razuma: zaustaviti ponorela dejanja armadnega vrha in ustvariti možnosti dogovarjanja. Rezultat glasovanja je znan: glasov proti in vzdržanih glasov je bilo samo 18. Poslanec, ki v skupščini zelo izstopa, je svoje nasprotovanje utemeljil s tem, da bo lahko nosil glavo pokonci. Če bi bil izsid glasovanja po njegovi vesti, je vprašanje, če bi zdaj glavo sploh še imel! Moj vtis s te seje: Kadar gmi in treska, so tudi najbolj poredni otroci mirni. Takšno tiho sožitje je bilo tudi na tej izredni seji, ko se je odločalo o zgodovinskih dogodkih. Minilo je brez vseh strankarskih razprtij. Takšna enotnost je zaželjena tudi v prihodnje.«

PREPIH: »Kako komentirate trenutne politične razmere v Sloveniji, ki nastajajo zaradi nepričakovanih potez armade in Demosa?«

AJNŽIK: »Poteze JA, da umika svoje enote iz Slovenije, ne smatram kot vojaško taktiko, temveč kot nujen ukrep zaradi položaja, v katerem se je znašla po agresiji.

O spremembah v vladi se še nekaj časa namiguje. Predlogi naj bi bili podani že na zadnji seji, vendar do tega ni prišlo. Razumljivo, da se za spremembo najbolj poteguje opozicija, pa tudi Demos ni najbolj zadovoljen z delom vlade. SKZ–LS predvsem kritizira delo ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Po mojem mnenju bi morala naša vlada imeti najmanj čarobno palico, kajti poleg podedovanih težav rastejo vsak dan nove!

PREPIH: »Kakšno politično jensen potemtakem napovedujete?«

AJNŽIK: »To vprašanje bi morali nasloviti samemu Nostradamusu. Zadnji meseci so prinesli nepredvidljive dogodke in ni izključeno, da se kaj takega ne ponovi.

Glede naše neodvisnosti nimam preveč bojazni. Brionska deklaracija je ni okrnila, strla je ni agresija JA!«

PREPIH: »Če se zdaj lotiva vaše poslanske funkcije, kaj vam daje več osebnega zadovoljstva: delo na kmetiji ali delo v parlamentu?«

AJNŽIK: »Ko ob vsakokratni dolgotrajni vožnji v Ljubljano nemočno gledam, kako drugi opravljajo nujna kmečka dela, mi delo v parlamentu pač ne more biti v posebno zadovoljstvo. To funkcijo jemljem kot velik in odgovorno obveznost, ki ji moram dati prednost pred še tako važnimi in nujnimi kmečkim opravili. To ni vselej lahko.«

PREPIH: »Občutki so eno, drugo pa je korist. Kaj se vam bolj splača: garati doma ali v skupščini? Tistih 20 in še nekaj tisoč, ki jih menda mesečno dobite za poslansko delo, vam je marsikdo, posebej med kmeti, nevoščljiv.«

AJNŽIK: »Tega vprašanja sem vesel zato, ker je povod za stvar, ki jo je treba enkrat razčistiti. Čul sem namreč že večkrat o dobri plači, ki da jo imamo za to funkcijo, česar pa nisem jemal resno. Toda vaše vprašanje me je prepričalo, da moram javno povedati, kako sem 'bogat', čeprav nihče nima pravice gledati drugemu v žep! Nimam kaj skrivati, to delajo le tisti, ki imajo visoke plače ali dohodke. Če bo treba, lahko vse podatke argumentiram.

Poleg vračila stroškov za prevoz in hrano – do česar je upravičen vsak – dobim kot kmet za zamudo časa 280,00 (z besedo: dvestoosemdeset) dinarjev! Rad bi našel tistega, ki bi me za ta denar nadomeščal doma! Od septembra dalje dobivamo poslanci mesečni pavšal. Ker nimam nobene druge zadolžitve, dobim 2.990,40 din. Če bi bila seja enkrat ali vsaj dvakrat mesečno, bi ta denar nekaj pomenil, ker pa imamo mesečno štiri, pet ali celo 6 sej, se ta enkratni pavšal razvrednoti. Ob koncu enoletnega mandata sem na podlagi zamude časa in prejetih denarjih nadomestil izračunal, da sem bil plačan za eno uro 48,00 (z besedo: osem-

štirideset) dinarjev! Če bi stregel zidarjem, pri čemer ni treba veliko misliti, bi zaslužil več! V to ni vračunan čas, ki ga porabim doma za študij gradiva, ki ga je bilo v enem letu 42 kg! Ker že tako gledate v moj žep, vam zaupam še to: tiste štiri 'zakmašne' obleke, ki jih imam, bom v skupščinskih klopih prav gotovo do kraja ponosil! Treba bo kupiti nove. Zato mi tistega pavšala – lepo vas prosim – nikar ne zavidajte!«

PREPIH: »Kakšne obveznosti vse imate za ta denar? Če lahko, prosim, na kratko opišete svojo poslansko funkcijo in angažiranje v predvolilnem boju?«

AJNŽIK: »Kar se tiče angažiranja v predvolilnem boju, lahko mirno rečem, da sem bil popolnoma pasiven. Nisem si namreč želel biti ponovno izvoljen. Obveznosti so velike. Saj skupščina se moram udeleževati ne glede na to, kdaj so: v petek ali sveček, ob lepem ali grdem vremenu in tudi, če je suho seno na 'travnici'! To ni vselej lahko. Moram se tudi udeleževati sej poslanskega kluba SKZ – LS in DEMOSA.«

PREPIH: »Če sem prav seznanjena, stoj za vam močna delegatska baza. Ali menite, da zdaj s svojim poslanskim delom opravičujete izkazano vam zaupanje volilcev?«

AJNŽIK: »Moja delegatska baza je res obširna. Zastopam kmetijsko področje osmih občin: vse štiri koroške, dalje občine Ruše, Maribor, Pesnica in Slovenska bistrica. Če s svojim poslanskim delom opravičujem zaupanje volilcev, tega ne vem, lahko pa trdim, da se zelo trudim. V našem zboru sem med tistimi tremi, ki do sedaj še niso manjkali na seji. Najbolj se angažiram pri razpravah o kmetijski problematiki. Za povratne informacije se poslužujem mesečnika Viharnik, ki je najbolj razširjen med kmeti v naši regiji.«

PREPIH: »Zakaj ste se pravzaprav – že dokaj v letih – odločili za poslansko funkcijo?«

AJNŽIK: »V to funkcijo sem ponovno padel po naključju. Kandidaturo za poslanca v ZZD skupščine Slovenije za področje kmetijstva osmih občin sem podpisal na prigovarjanje regijskega odbora SKZ – LS v trdnem prepričanju, da v tako obširnem volilnem območju ne bom izvoljen. Da se je to zgodilo, ni vzrok moja popularnost, temveč taktika regijskega odbora SKZ – LS, ki je za

IVAN DRETNIK-AJNŽIK:

vse štiri koroške občine predlagala samo mene, druge štiri občine pa so imele tri kandidate, s čimer so si same drobile glasove.«

PREPIH: »Kakšno mesto ima v vašem zboru vaše področje, torej kmetijstvo?«

AJNŽIK: V zboru združenega dela je osem kmetov in en gozdar. Se pravi dobra desetina, zato moramo presneto dobro argumentirati, če hočemo kaj doseči. V parlamentu, ki šteje 240 poslancev, pa je 35 kmetov.«

PREPIH: »V zadnjem Viharniku ste tožili, da je v skupščini tudi z argumentiranimi predlogi težko prodreti. Konkretno ste navedli zadevo 'služenje vojaškega roka kmečkih fantov'. Po kakšnih ključih pa potem vendar prihaja do amandmajev iz poslanskih klopi? Kako je v takih primerih z argumenti in z demokracijo?«

AJNŽIK: »Pravico, da vložim amandma (dopolnilo k zakonu), ima vsak, ne glede na to, ali je amandma argumentiran ali ne. To itak pokaže razprava, mnenje izvršnega sveta, posameznih odborov in drugih strokovnih služb. Amandmaje vlagamo posamezni poslanci, skupina poslancev in tudi poslanski klubi posameznih strank.

Da je tudi z argumentiranimi predlogi težko prodreti, naj ponovno navedem primer razprave o Zakonu o vojaški dolžnosti. Ni se mi zdelo prav, da 31. člen tega zakona določa preložitve služenja vojaškega roka študentom, ni pa bilo tega predvideno za kmete – nabornike. Na osnutek tega zakona sem dal pisno pripombo z navedbo, da je na marsikateri kmetiji poleg ostarelih staršev (morda samo enega) nabornik edina moška delovna moč, zato je nujno, da daje omenjeni člen možnost preložitve služenja vojaškega roka tudi kmetu-naborniku. Izvršni svet te pripombe ni upošteval, kar me je posebno zaskrbelo. Iz izkušnje namreč vem, da vse tisto, česar IS ne podpre, rado pade v vodo. Vendar odnehal nisem. Pri obravnavi predloga Zako-

na o vojaški dolžnosti sem se ponovno prijavil k razpravi, kjer sem med drugim rekel dobesedno: Predlagani amandma ne skrajšuje ali izmika služenja vojaškega roka, omogoča samo preložitve na čas, ki je za kmeta-nabornika najbolj primeren. Na žalost moram ugotoviti, da ima izvršni svet tako malo razumevanja za naravo kmečkih del, v nadaljnjem besedilu do proizvodnje hrane, ki bo v bodoči neodvisni državi Sloveniji, naj bo takšna ali drugačna, velikega strateškega pomena!« Odgovoril mi je bivši namestnik ministra za obrambo g. J. Kacin, ki mi ni dal podpore pač pa je rekel, da bodo občinske naborne komisije tako ali tako imele možnost poklicati kmeta-nabornika takrat, ko bo za njega ugodno. Hotel sem vedeti, če je to v zakonu zagotovljeno, g. namestnik pa mi tega seveda ni mogel zagotoviti. Prosil sem poslance, naj me podprejo, kar so storili s potrebno večino glasov. Zadeva še ni bila dokončana, ker tega amandmaja ni sprejel zbor občin. Sekretarka našega zbora mi je med odmorom svetovala, da se priporočim članom usklajevalne komisije. Ta naj predlaga zboru občin, da umakne svoj sklep. O tem sem prepričeval tudi posamezne poslance tega zbora in — uspeh ni izostal! Ker je zbor umaknil sklep, zadeva ni prišla na skupno sejo, kjer bi bilo spet veliko tveganje preglasovanja. Kmet-nabornik, ki bo želel preložiti služenje vojaškega roka na čas, ki bo ustrezal njemu, se mora za to možnost zahvaliti moji trdobočnosti!«

PREPIH: »Katera tema vas je do zdaj v skupščini najbolj zagrela in zakaj?«

AJNŽIK: »Razprava o Zakonu o posebnem prometnem davku. Zavzemal sem se za to, da bi bili pri nakupu gradbenega materiala oproščeni tega davka tudi mešani kmetje (kmetje, ki so v službi). Nisem uspel. Predlog sem utemeljeval s tem, da je tudi zemlja teh kmetov obdelana intenzivno, da prodajajo tržne viške in da morajo v kmetijske objekte vlagati tudi denar, ki ga zaslužijo izven kmetije. Najbolj zagrela pa me je to zato, ker so temu nasprotovali čisti kmetje.«

PREPIH: »Po vaših izjavah so- dečo vam je trn v peti opozicija. Kako to utemeljujete?«

AJNŽIK: »To vprašanje se mi ne zdi najbolj korektno. Čeprav sem pristaš vladne koalicije, mi opozicija ni trn v peti. V demokratični družbi mora biti tudi opozicija, ki ima prav tako vse pravice, da postavlja svoja mnenja, predloge in stališča, da kritično ocenjuje delo vlade in parlamenta. V našem zboru, kjer je opozicija v večini, se prav dobro razumemo. Tudi o medsebojnih odnosih s pristaši opozicije iz drugih dveh zborov ne smem reči kaj slabega.

Resnici na ljubo pa moram reči, da opozicije večkrat ne razumem. Načelno sicer pristanejo na pomembne in zgodovinske odločitve, pozneje pa poskušajo doseči, da se to zavlačuje oziroma prepreči! Imam občutek, da hočejo iz določenih razlogov sprožiti vladno krizo!«

PREPIH: »Nova oblast ni skoparila z obljubami o boljši kmetijski politiki, a teh obljub ni veliko uresničenih. Kakšen je torej, po vašem mnenju, današnji aktualen trenutek slovenskega kmetijstva?«

AJNŽIK: »Kdo ni pred volitvami obljubljal; kdaj in kje je bilo vse to izpolnjeno??

Tudi obširni program SKZ — LS, ki ga je sprejela že ob ustanovitvi in ga proglašala v predvolilni kampaniji, je še takorekoč v predalu! Še vedno stojimo pred zelo odgovorno nalogo: sprejem kmetijske zakonodaje, torej zakonov o zadrugah, o gozdovih, o lovu, o privatizaciji, o denacionalizaciji! Zadnji je najtrši oreh. Lahko je bilo zemljo kmetom vzeti iz različnih vzrokov, težko jo je vrniti tako, da s tem ni povzročenih novih krivic! Prav Zakon o denacionalizaciji je pogoj, da se lahko pravilno obravnavajo in sprejmejo ostali. Poslanci SKZ — LS se dobro zavedamo, da je tudi poleg teh zakonov v kmetijstvu še marsikaj nedorečenega, in je nujno, da se to uredi. Naj omenim samo polno ceno za gorivo, ki se rabi na polju! Namesto da bi bili kmetje oproščeni promet-

nega davka, nam vlada grozi z inšpekcijo o rabi kurilnega olja! Kmetje smo bili 'zatoženi', da 10 % goveje živine zakoljemo doma. Izvršni svet ugotavlja, da je temu kriva preblaga kaznovana politika v preteklosti. Vlada naj najprej ugotovi in odpravi vzroke za tako stanje, šele potem naj pošlje inšpekcijo! Tudi to vprašanje sem s podpisom treh poslancev naslovil na IS, dobili pa smo negativen odgovor!«

PREPIH: »Ker so vas ljudje prej kot po poslanski funkciji poznali po tem, da radi pišete, pa vam za konec dovolim, da me dopolnite s kakšnim svojim vprašanjem in odgovorom!«

AJNŽIK: »Rad. Vprašal bi se podobno, kot ste zadnjič vprašali poslanca Jožeta Studenčnika: kateri poslanec v parlamentu vam je najbolj simpatičen? Vprašanje bom popravil tako, da se glasi: katera poslanka? Odgovor: Tisti dve, ki sta me po slovesni razglasitvi plebiscita od samega veselja poljubili. Razume se, da njunih imen ne smem izdati!«

Helena Merkač

RES LUŠTNO JE NA OHCETI Z BOŽANKI

Že večkrat sem slišal igranje s petjem Božankovih po radiu Ljubljana v torkovih oddajah. Ti prijetni zvoki so mi padli tako v ušesa, da sem jih sklenil obiskati, da jih vidim in slišim od blizu. Že prijazen in topel sprejem je potrdil pristnost in ljubezen do vsega lepega, predvsem pa ljubezen do glasbe. Čeprav smo se videli prvič, je pogovor stekel kot da smo si že stari prijatelji. Sicer pa sem imel srečo, da sem jih našel doma.

Da bi jih lahko predstavil našemu časopisu, sem z vprašanji povrtal po njihovih spominih.

Betka, ki izhaja iz kmečke družine iz Pogorja, je na harmoniko začela igrati že z dvanajstimi leti, in sicer skrivaje pred starši. Ko pa jo je ob igranju zalotil lastnik harmonike, ki jo je hranil pri njih, je kmalu pregovoril očeta, da ji je kupil novo. Ker je bil tudi oče muzikant, se je veliko naučila od njega. Potem, ko ji je igranje steklo, so nekaj časa igrali skupaj z Vrvarjevimi fanti in dekleti po raznih veseljah in drugih prireditvah domačega kraja in drugod. Poleg igranja na harmoniko se je Betka priučila še šiviljskega poklica in se zaposlila v tovarni, ob prostih trenutkih pa je silila v ospredje harmonika, s katero so se lepo zlivali glasovi njene pesmi.

Tudi mož Franc Božank je koroške gore list. Zibka mu je stekla v skromni hiški v Brdinju. Kot sam pravi, si je harmoniko oprtal že, ko mu je bilo borih deset let ter začel izvajati iz nje vedno bolj posrečene glasbene komade. Pri štirinajstih je že nastopal na

gaudah ter drugih veseljah. Kmalu ga je potegnila tovarna v svoj vrtinec. Ob delu in harmoniki pa je naš Franc kot ohcetni camar vsaj tridesetkrat spremljal mlade pare pred poročni oltar, dokler ga ni ujela v svoj jarem

harmonikarka Betka. Pa sta se njuni glasbili zlili v še bolj skladno melodijo.

Betka ponosno pove, da možu sprva njena prisotnost ni bila najbolj po volji, ko pa je spoznal, da pri publiku oba dosti bolj vžgata, kot sam, ji ni več branil. Naročila so začela vedno bolj deževati, in tu na Koroškem bi lažje naštel kraje, kjer še nista igrala. Sicer pa sta Koroško s harmonikami in s svojimi pomočniki z basom in klarinetom preresetala križem in počez in tudi zunaj nje.

Sedaj imajo Božanki, kakor njihov ansambel imenujemo,

ceti, med njimi tudi zlate in biserne. Še dosti več pa bi lahko bilo na spisku veselje in raznih jubilejev.

Pri BOŽANKOVI rodbini tudi jabolka niso padla daleč od drevesa. Vsi potomci so glasbeno nadarjeni, saj že vnukinje pridno nastopajo na raznih prireditvah z dedkom in babico. Pravi burkež je sin Dušan, ki igra s starši na klarinet ali saksofon. Ko zmahnja burk očetu, jih stresa sin Dušan. Na ohceti v svoj repertoar vpletajo vse stare koroške običaje, šale pesmi in navade; biti na ohceti z Božanki je res pravo nepozabno doživetje.

Betka in Franc se prav rada spominjata časov, ko sta morala s harmoniko opasana peš laziti v hribe, ko še ni bilo cest in jeklenih konjičkov. Le tu in tam sta se po ravnem lahko skobacala, oprtana s harmoniko, na bicikelj.

Ker znata zvokom harmonike prijetno pridružiti tudi glasove svojih pesmi, jima naročil res nikoli ni manjkalo, vsem še zdaleč nista mogla ustreči. Le kdo bi preštel vse ure in dneve, v katerih sta razveseljevala z godbo in pesmijo naš slovenski živelj, pa tudi ljudi izven slovenskih in državnih meja.

Ludvik Mori

ŽENSKE NA VRATIH EVROPE

Podjetje Tekstilna industrija Otiški vrh je na Koroškem največja delovna organizacija, ki zaposluje pretežno žensko delovno silo; zaposlenih je okrog 900 delavk – žensk je v kolektivu več kot 90 odstotkov, moški so le nekateri vodstveni ljudje in tehniški kader. Ker je ostala – vsaj velika – koroška industrija izrazito moško orientirana, pomena TIO za zaposlitveno ravnotežje v pokrajini ni treba posebej poudarjati. Zato je medijsko nezanimanje za ta kolektiv – če že ne krivično – vsaj nerazumljivo. Z današnjim prispevkom ga želimo prekiniti – tudi zato, ker je pomemben del kolektiva, Tovarna hlačnih nogavic Prevalje, pred kratkim slavil dvajsetletnico obstoja in dela.

O zgodovini, sedanjosti in perspektivah podjetja smo se pogovarjali z direktorico Anico Goltnik.

PREPIH: »Kdaj je nastala in kako se je razvijala tekstilna industrija v Otiškem vrhu?«

A. GOLTNIK: »Začelo se je leta 1933, ko je zasebnik Ornik v nekdanjem mlinu postavil prve statve. Tkalnica, ki je po vojni prešla v družbeno last, je bila tu vse do leta 1970, ko je TIO začela izdelovati hlačne nogavice za nemškega partnerja. Ta proizvodnja se je bistveno povečala leta 1971. Zgradili smo nov obrat za konfekcioniranje hlačnih nogavic in za izdelavo cev iz steklenega filameta na Prevaljah. Pozneje smo v Otiškem vrhu začeli še s šivanjem kopalnih plaščev, zgradili pletilnico nogavic, v Dravogradu postavili prodajni center Tara in obrat za izdelavo kaset VHS ter ustanovili proizvodni obrat v Dobrovniku pri Lendavi.«

PREPIH: »Kako je podjetje organizirano?«

A. GOLTNIK: »Z razvojem in širjenjem proizvodnje se je ob koncu sedemdesetih let oblikovalo več tozdov, ki pa so se leta 1988 združili v enovito delovno organizacijo. Lani se je preoblikovala v podjetje v družbeni lastni, pripravljamo pa novo organizacijo, v kateri bodo posamezni obrati postali družbe z omejeno odgovornostjo.«

PREPIH: »Ali vam morebiti ob lastninjenju, ki se v Sloveniji pripravlja, grozi denacionalizacija?«

A. GOLTNIK: »Ornikovi nasledniki, ki so naši poslovni partnerji, si prizadevajo, da bi dobili odvzeto premoženje vrnjeno. V vodstvu podjetja smo za to, da se krivica popravi, vendar ne na škodo delavcev, ki so tovarno toliko let upravljali in z lastnim delom in odrekanjem zgradili povsem novo tovarno z novo proizvodnjo. V stari tovarni je zdaj obrat Koroška konfekcija, nekdanje tkalske opreme pa že zdavnaj ni več.«

PREPIH: »Od leta 1970 delate za nemške partnerje. Kaj vam je to sodelovanje prineslo?«

A. GOLTNIK: »Nemški partnerji nam pomagajo opremljati tovarno hlačnih nogavic s stroji, seveda ne novimi, ampak s tisti-

mi, ki jih sami ne uporabljajo več, ker prehajajo na vedno večjo avtomatizacijo. Nam prepuščajo tiste proizvodne programe, ki zahtevajo veliko ročnega dela. Dajemo nam tehnologijo in materiale ter plačujejo opravljeno delo, oziroma večino proizvodnje odkupijo. Če je pogodba sklenjena, pomeni to za kolektiv zagotovljeno delo in kruh. Vendar sklepajo z nami le kratkoročne pogodbe.«

PREPIH: »Baje je to delo slabo plačano?«

A. GOLTNIK: »Gre za takojmenovane dodelavne ali 'lohn' posle in ne za zaokroženo tehnologijo proizvodnje, kar pomeni, da iz Nemčije dobimo nepobarvane dele nogavic, ki jih pri nas po barvanju sešijemo, zložimo in spakiramo. Kopalne plašče prav tako šivamo po njihovih krojih iz njihovega materiala. Ker je to zamudno ročno delo, ki nima velike cene, ga lastniki prepuščajo deželam s cenejšo delovno silo, kot je v Nemčiji.«

PREPIH: »Kljub temu imate tudi za taka dela konkurenco?«

A. GOLTNIK: »Po družbenih spremembah v Vzhodni Evropi nastaja konkurenca v državah, kjer je standard nižji in delovna sila še cenejša kot pri nas.«

PREPIH: »Dolgoletno sodelovanje vam vendarle daje določeno prednost?«

A. GOLTNIK: »Da, gotovo. Zelo pomembno je to, da nam naši partnerji zaupajo, nas pozna-

jo in vedo, da znamo in zmoremo ugoditi njihovim zahtevam glede kakovosti in rokov. V našo proizvodnjo bi bili pripravljeni tudi sovlagati, ko bi bile politične razmere v državi bolj stabilne.«

PREPIH: »Vaša proizvodnja poteka po tehnologiji in po visokih normah, ki jih določajo partnerji. Kljub temu so plače delavcev včasih nizke – celo po jugoslovanskih merilih. Kako to?«

H. GOLTNIK: »Partnerji, to so firme Vatter-Palme in Kunert ter Vossen in Möve iz Nemčije, nam delo plačujejo v markah. Plačujejo delo in ne stroškov, ki jih povzroča naš družbeni sistem. Razen tega je vrednost plačila močno odvisna od finančne politike v naši državi. Tako smo v času Markovičevega konvertibilnega dinarja čisto obubožali.«

PREPIH: »Na tla so vas spravile tudi investicije?«

A. GOLTNIK: »Kljub slabi akumulativnosti se je podjetje želelo postaviti na lastne noge. Proizvodnjo smo hoteli zaokrožiti, jo razširiti z novimi programi in začeti bolj samostojno poslovati. Tako bi si zagotovili obstoj tudi v primeru, ko bi nemški partnerji odpovedali sodelovanje.«

PREPIH: »Vendar je bil investicijski zalogaj za vas prevelik?«

A. GOLTNIK: »V investicije smo vložili veliko lastnih sredstev, dobili pa smo tudi sredstva iz sklada za razvoj in za nerazvita območja. Glede kreditov, ki smo jih vzeli kot pomoč, smo se ušeli, saj so bila to zelo draga sredstva in so nas anuitete, ki smo jih morali začeti poravnovati lani, nujno vodile v izgubo. Ta je naraščala tudi zategadelj, ker zaradi nerealnega tečaja dinarja naše delo ni bilo ustrezno plačano. Ker nismo zmogli zagonskih stroškov, pletilnica s sodobnimi stroji kljub uradni otvoritvi ni mogla redno obratovati, s čimer bi se vložena sredstva lahko začela vračati.«

PREPIH: »Delavci tem naložbam niso zaupali in so direktorja odslovili. Kako jih ocenjujete vi?«

A. GOLTNIK: »Pri vsaki novi investiciji je treba računati na za-

gonske težave. Res pa je, da je prvotni projekt za pletilnico predvideval več strojev, s čimer bi se rentabilnost proizvodnje povečala, vendar smo bili pri nakupih, tudi zaradi tedaj velike inflacije, finančno omejeni. Slabo je bilo tudi to, da nismo imeli zagotovljenega tržišča za to proizvodnjo. Zdjaj pletemo za nemške partnerje.

Obrat v Dobrovniku je za takšno madžarsko manjšino zelo pomemben, vendar delo samo ne prinaša dovolj zaslužka. Proizvodne postopke bi bilo treba razširiti.

Za proizvodnjo kaset VHS menim, da se bo še dokazala. Zdjaj je njen obseg premajhen, da bi jo bilo mogoče ocenjevati.«

PREPIH: »Ste v bistveno drugačnem položaju kot večina proizvajalcev. Nimate težav z izvozom, iščete pa se na domačem trgu. Kako ga osvajate?«

A. GOLTNIK: »Res je. V primerjavi s tovarnami nogavic v Polzeli in Preboldu smo na domačem trgu popolni začetniki. Prva ima 75, druga celo 150-letno tradicijo. Čeprav nam nista neposredno konkurenčni, saj imamo drug proizvodni program, med domačimi kupci zelo težko prodremo. Potrebna bi bila velika komercialna dejavnost, za katero primanjkuje sredstev.«

PREPIH: »Kakšno vlogo ima pri prodaji Tara?«

A. GOLTNIK: »Prodajno-predstavitveni center Tara – ime so izbrali dijaki ravske Gimnazije – smo zgradili z namenom, da bi imeli kje predstavljati naše izdelke. Računali smo na odprto mejo in na večje zanimanje tujcev. Gotovo bi bila vloga in uspešnost centra v velenemestu drugačna, kot je v Dravogradu, a tudi tu se promet povečuje. Gotovo pa niso izrabljene še vse možnosti, ki jih tak lokal ima.«

PREPIH: »Direktorica ste postali v času, ko je bilo podjetje na robu stečaja. V nekaj mesecih ste premagali krizo, tako da zdaj posluje pozitivno in že lahko zvišujete plače. Kako vam je to uspelo?«

A. GOLTNIK: »Predvsem moram poudariti, da v tako težkem položaju nismo bili toliko po lastni krivdi kot zaradi zunanjih dejavnikov, saj je proizvodnja ves čas potekala v enakem, zahodno-evropskem tempu. Sami smo storičili vse, da smo kar najbolj znižali stroške, predvsem smo zmanjšali režijo in uvedli vrsto varčevalnih ukrepov, dobili pa smo tudi pomoč republike. Začasno so nam odložili plačilo prispevkov, z obveznicami pa smo pokrili kredit iz razvojnega sklada, ki nas je najbolj bremenil. Pozitivno smo letos začeli poslovati tudi zaradi realnejšega tečaja dinarja. Investi-

cijsko dejavnost smo omejili na najnujnejše – vzdrževanje in dopolnitve opreme.«

PREPIH: »Kako gledate na prihodnost podjetja?«

A. GOLTIK: »Čprav smo se želeli tehnološko in tržno osamosvojiti, se zavedamo, da v sedanjih razmerah tega ni mogoče doseči v celoti. Upam, da se bo položaj v naši državi kmalu tako ustalil, da se nemški partnerji ne bodo bali vlagati pri nas. Izrazili so že pripravljenost, da bi zamenjali strojno opremo s sodobnejšo, s čimer bi se delovne razmere

našim delavkam močno izboljšale. Zaradi intenzivnega dela namreč zdaj številne – ob enoličnih gibih in prisilni drži – vse prehitro bolevarjo in postajajo invalidke.

Počasi bomo skušali prodirati na domači trg, ki omogoča večjo akumulacijo. Tako, menim, bodo sčasoma zaposleni v TIO le zaslužili dovolj za človeka vredno življenje.«

PREPIH: »To vam želimo tudi mi.«

Mojca Potočnik

SE ŽE SVITA

Po izgubi, ki je bila po prvih treh mesecih iz naslova poslovanja že 177 milijonov dinarjev, je v drugem četrtletju že skoraj kazalo, da bi se (od marca do julija) lahko v Železarni poslovalo tudi brez rdečih števil. Toda najprej štrajk, potem vojna so storili svoje...

Tako je izguba v ravenski železarni v prvi polovici leta dosegla številko 228 milijonov, toda če k njej prištejemo še cifre iz izrednega dela bilance, se ta ustavi pri dobrih 350. Gre namreč za zapadle terjatve, ki gotovo niso povsem izgubljen denar, poleg tega pa je odnos med terjatvami in obveznostmi za železarno ugoden, saj so železarni drugi dolžni več kot pa je železarna dolžna drugim. Največ izgube je v Metalurgiji – 112 milijonov, sledita ji Obdelava in Vzdrževanje.

Na tiskovni konferenci, ki so jo sklicali v »beli hiši« na ponedeljek, smo bili po doglem času priča relativnemu zadovoljstvu. Kaže, da se rezultati ukrepov vodstva le začenjajo kazati in da kljub vsem težavam na stroškovnem delu bilanc poteze, ki jih vlečejo, ne udarjajo v prazno. Vse tudi kaže, da se končuje recesija, ki je prizadela jeklolivarno, zaloge, ki so bile vedno problem, pa se zdaj kažejo kot obvladljive. Problem se seli zdaj v Stroje, kjer je skorajda že nemogoče zagotoviti denar za proizvodnjo opreme, ki je v glavnem investicijska.

Braneta Žerdonerja smo povprašali tudi, ali je kaj slišal o zborovanju delavcev, ki so na čakanju, pred železarno. »Slišal sem«, pravi, »takoj po tem pa sem poklical predstavnik obeh sindikatov, da mi zadevo pojasnita, vendar sem dobil trdno zagotovilo, da nobeden od fabriških sindikatov ne pripravlja kaj podobnega. Sicer pa menim, da je bil že minuli štrajk draga šola, v katero hodijo samo norci. Vseeno se je v njej nekaj zagotovo naučil vsakdo!«

Ob dogodkih konec junija in pozneje se je še kako pokazalo, da je edina možna filozofija, ki lahko reši Železarno, bitka za vsako tržišče. Čeprav je v strukturi prodaje izvoza že za tretjino, je vseeno očitno, da je dolgoročno pomembno vztrajati v stikih tudi na tistem trgu, ki je zdaj najbolj rizičen. V nekaterih obratih se še kako pozna, da izdelkov ni kam prodati oziroma zanje ni dovolj zavarovano plačilo.

Ozko povezano z razmerami na trgu je tudi stanje zaposlenosti v Železarni. Konec junija so direktorji glede na tržno situacijo opredelili viške delavcev. Po teh podatkih naj bi jih bilo od 610 do 620, toda tudi njih ne čaka delovna knjižica. Še ta mesec naj bi namreč imenovali nadzorni organ (skupaj z obema sindikatoma), ki naj bi pripravil spiske imen, delavci na njih pa naj bi bili prerazporejeni v Organizacijsko enoto »Presežni delavci«. V dveh letih naj bi bil rešen tudi problem njihove socialne varnosti, v tem času pa bi prejeli plače tako kot delavci na čakanju.

Oblike reševanja so po besedah direktorja Uprave Braneta Žerdonerja kombinacija vsega, česar so se posluževali že v preteklem času in je dalo ustrezne rezultate. Od pasivnih-upokojevanje ipd., do aktivnih, prazaposlitve, samozaposlitve. Omenil je tudi odpiranje možnosti za začasno zaposlovanje v tujini (od najmanj treh tednov do največ devetih mesecev), za kar je največ interesa v Avstriji in Nemčiji, kjer primanjkuje kvalificirane delovne sile. Hudič, ki je po ravenski železarni tako strašil, torej le ne bo tako črn, kot je kazalo. Železarna ne misli dvigniti rok od svojih delavcev, ki so se pokazali kot viški

Po dveh sestankih s sindikatoma je UO le prekinil »večno« vprašanje lastnine v DE PROFUNDISU. Prišli so tudi do skupnih stališč, ki pravijo, da je najbolj problematične objekte družbenega standarda mogoče rešiti z različnimi pristopi. Od tega, da nekatere še vedno financira Železarna, do brezplačnega prenosa na Športno zvezo ali šolo, ali pa celo privatnega najema. Za vlečnico je zdaj jaeno, da sodi k hotelu in da prenos na koga, ki mu je padlo to na misel, pač ne pride v poštev. Sicer pa si mnogo obetajo tudi od zakona o privatizaciji, ki naj bi rešil tudi tiste dileme, ki zdaj morebiti še obstajajo. Rešitve s prenosom lastništva z enega režeža na še hujšega pač ni! Je zdaj De profundis rešen političnega marketinga?

in ne namerava nikomur napisati odločbe o prekinitvi delovnega razmerja (za razliko od Jesenic, kjer se je to že zgodilo). Direktor Žerdoner je tudi menil, da je problem v dveh letih lažje rešiti na lokalni ravni, saj so poleg kadrovskih znanj pri roki tudi vse informacije o razvojnih in tržnih možnostih za pre zaposlitve ali vračanje na delo.

Koliko je resnice na tem, da železarna že celo letošnje leto ni plačala niti kilovata električne energije, smo dobili lakonski odgovor, da je to pač res in da tudi prispevke Železarna plačuje pač le toliko, kot je sposobna. Tudi za pokojninsko zavarovanje. Vprašanje je bilo postavljeno predvsem zaradi včasih nejasnega odnosa novega lastnika (države) do železarne, odgovor pa kaže, da nimajo prav tisti, ki menijo, da se država do železarjev vede

mačehovsko. Tudi za električno energijo pa je bojda že dosežen dogovor, da njena nova cena ne bo višja kot so evropske, mogoče pa bo tudi odvzem, ki bo za železarno cenejši. To bo mogoče tudi zaradi zagona UHP peči (še ta mesec), ki je tozadevno bolj prilagodljiva.

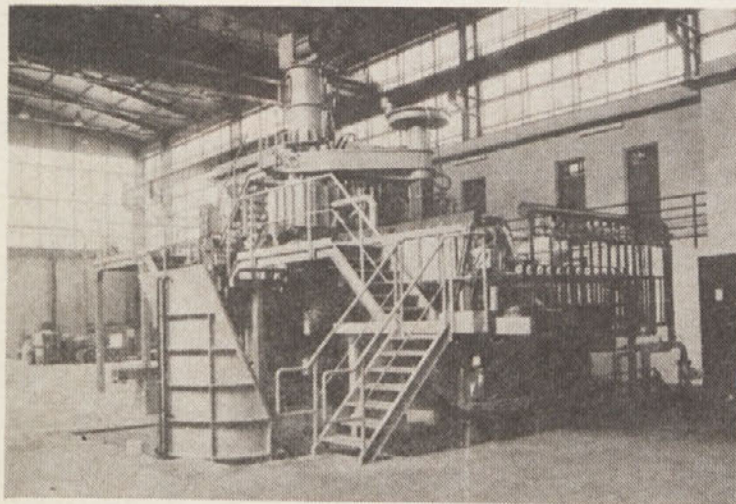
Brane Žerdoner je bil na zadnjem štrajku v Železarni eden tistih, za katere so v stavkovnem odboru zahtevali »obglavljenje«. Na vprašanje, kako nameravajo realizirati to točko iz stavkovnih zahtev, pa nam je odgovoril: »Kot vidite, sem še vedno na istem delovnem mestu. Vkomisijo, ki naj bi ugotavljala mojo odgovornost, namreč sindikat tudi zdaj še ni imenoval svojih članov. Z obema sindikatoma sodelujem tudi po stavki konstruktivno, res pa je, da o moji glavi uradno še ni bilo govora.«

Na tiskovni konferenci smo spregovorili tudi o odnosih med sindikatoma in vodstvom železarne. Brane Žerdoner meni, da so zdaj korektni, da pa še ni pogodbe, ki bi jih urejala tudi črno na belem. Upravni odbor je svojega predložil že pred časom, svojo verzijo je ponudil tudi sindikat Neodvisnost, ni pa še jasno, ali bo lastnik Železarne sklenil s vsakim sindikatom posebno pogodbo ali pa bo šlo s skupno.

Kot se vprašamo Korošci: »Bo den?«. Upajmo, da si nisem naslova tega članka zamislil brez prave osnove. Občutek, da se vendarle svita smo, na tiskovni konferenci ob polletnih rezultatih poslovanja le dobili.

Edi Prošt

Je še prihodnost v jeklu?

Specialna jeklarna na Ravnah

Slavnostni govornik:

**SLOVENSKA
POT DO
CILJA ŠE
NI KONČANA**

Ko je bila »štimumga« na vrhuncu

NEDELJA

PRI MATERI SLOVENSKIH LIP

Foto: Blaž FRAS

Tokrat ne kot govornik

Še bo prišel na smjakov golaž

▲ Zdovčeve dečke so navdušile
▼ Pod materjo lip pesem še lepše zveni

Pozdrav krajanom Črne in organizatorjem

Goste je pozdravilo dvatisoč Korošcev

Sertel pozna lipo do potankosti ▲

Dobrodošlica popularnemu ministru

Ni mu bilo treba dvakrat reči

Harmonika je državnotvoren instrument Slovencev

▼ Velikanke ni enostavno objeti

Jutri bo spet treba reševati probleme občin

AGRESORJEVI OFICIRJI SO SE ČUDILI

»Fronta šla je. V jarku obleдела slika...« Tudi ta zapis je slika, slika pretekle vojne v Sloveniji. Tokrat z očmi poveljnika teritorialne obrambe za Koroško Viktorja Jeromla.

PREPIH: »Vrniva se na začetek. 26. junij, dan ko smo proslavljali, 27. junij, dan ko se je začela agresija na Slovenijo. Kako je bila pripravljena teritorialna obramba na Koroškem tiste dni?«

JEROMEL: »Teritorialna obramba se je že od oktobra lanskega leta usposabljala za izvajanje vojnih delovanj. enote so bile vseskozi pripravljene, tako da smo bili že 26. junija, v času praznovanja, mobilizirani in z nekaterimi enotami na terenu. Znano je, da je bil strateški cilj okupatorske vojske razorožiti teritorialno obrambo, zasesti vse mejne prehode in preprečiti osamosvojitve Slovenije.

Aktivnosti jugoslovanske armade so se začele že 25. junija, ko so preprečili zamenjavo tabel na mejnih prehodih, obenem pa so se na stražnicah vkopavali. Naše enote so setakrat nahajale na mejnem pasu, z nalogo zavarovati mejne prehode, poleg tega pa so varovale objekte posebnega pomena. Vse akcije je teritorialna obramba koordinirala s civilnimi strukturami in milico.«

PREPIH: »Koliko vojakov TO pa je bilo takrat oboroženih?«

JEROMEL: »Okrog 400.«

PREPIH: »Kakšna je bila njihova oborožitev?«

JEROMEL: »To so bile specialne enote in so bile primerno oborožene. Enote, ki smo jih kasneje vključevali, pa niso bile dovolj oborožene.«

PREPIH: »Prve dni ste imeli ukaz, da ne streljate. Kako ste se takrat upirali agresorju?«

JEROMEL: »Sodelovali smo s civilnim prebivalstvom pri postavljanju barakad.«

PREPIH: »Kdaj pa je prišlo do prvega streljanja na Koroškem?«

JEROMEL: »Do prvih oboroženih spopadov pri nas je prišlo v noči od 27. na 28. junij, in to skoraj hkrati na dveh koncih: v Dravogradu in na Holmcu.«

PREPIH: »Na koroškem sta bili dve hudi bitki: Holmec in Dravograd. Koliko vojakov teritorialne obrambe je v njih sodelovalo?«

JEROMEL: »Da smo vojno dobili, ni zaslug samo tistih vojakov, ki so v teh bitkah sodelovali, ampak tudi vseh ostalih, ki so imeli nalogo, da zapirajo ceste, pokrivajo desantne prostore, skrbijo za preskrbo na bojišču, skratka, smatram, da so vsi, ki so bili »pod orožjem« prispevali k zmagi v teh dveh bitkah. Seveda pa so nekatere enote nosile najtežje breme oboroženega spopada. Na Holmcu enote iz ravske občine – četa in protidiverzantski vod, potem protidiverzantska četa iz slovenje-

graškega odreda, seveda pa so sodelovale tudi enote milice, in v sodelovanju z njimi smo to bitko dobili.

V Dravogradu se je bitka začela, ko smo enote še mobilizirali. Tja smo poslali enoto z Raven, ponoči, takrat v tistem najhujšem dežju, pa smo poslali še enoto iz Mislinje, četo iz posebnega odreda iz Slovenj Gradca, dopoldne pa še enoto iz Velenja. Kasneje smo naše sile okrepili z jurišnim odredom iz Slovenj Gradca. Ves čas pa je pri blokadi kašarne in v bojih sodelovala enota iz dravogradskega odreda.«

PREPIH: »Proti kakšni sili so se borili?«

JEROMEL: »Poznano je, da je bilo na Koroškem pred prihodom kolone iz Maribora 400 do 500 vojakov jugoslovanske armade v stražnicah na meji in v vojašnici Bukovje. V koloni pa je bilo 120 do 150 vojakov. Imeli so orožje, ki ga mi nismo imeli: oklep-nike, topove, poleg tega so poslali v napad tudi letalstvo.«

PREPIH: »Ko sem se pogovarjal z oficirjem iz vojašnice Bukovje, mi je dejal, da niso uporabili vsi tehniko, ki so jo imeli na voljo in da bi lahko pol Dravograda porušili.«

JEROMEL: »Ne vem, katere tehnike niso uporabili. Kar so imeli v Dravogradu z letalstvom vred, so jo uporabili. Tudi plin so uporabljali. Kolono smo ves čas držali v taki poziciji, da niso mogli s topovi delovati po nase-lju. S topovi v kasarni pa so delovali, do koder so pač dosegli, tudi po hišah na Robin dvoru.«

PREPIH: »Med bitko v Dravogradu smo opazili, da so zveze med našimi enotami slabe. Pove-ljevali so na primer preko mega-fona. Zakaj zveze niso bile vzpo-stavljene, čeprav je bilo štiri dni časa za to?«

JEROMEL: »Saj zvez ni bilo. Ra-dijskih zvez, ki bi jih rabili, ni bilo, bili so telefoni, ki so nam omogočili po-vezavo, kakršna je pač bila in pa kla-sične zveze med enotami s kurirji. Za to pa je teren v Dravogradu sila neugoden. Moraš se pač znati vojskovati s tem, kar imaš.«

PREPIH: »No kljub vsemu sov-ražniku v svojem načrtu ni uspel.«

JEROMEL: »Šlo je za koordinirano akcijo agresorja, v kateri so sodelo-vali vojniki na 24 stražnicah, v vojaš-nici Bukovje in v koloni iz Maribora ter skupine zvezne milice, ki so jo 27. junija z dvema helikopterjema iz-krkali v Dravogradu. Če ne bi bloki-rali kašarne, stražarnic, kolone iz Ma-ribora in zajeli zvezne policaje, bi bi-la Koroška okupirana. Imeli so tudi

močno okrepitev oficirjev z nalogo, da prevzamejo civilno oblast.«

PREPIH: »Vojna na Koroškem je terjala tudi mrtve. Na naši stra-ni trije: en pripadnik teritorialne obrambe in dva pripadnika mili-ce. To je za nas hud davek.«

JEROMEL: »Glede na dosežene uspehe na našem koncu, ki so pri-spevali tudi k temu, da je bila spre-jeta Brionska deklaracija, mislim, da žrtve niso tako hude. Gledano z vo-jajškega vidika so celo majhne. Tudi evropski opazovalci so, ko so si ogle-dali kraj, kjer smo zaustavili kolono, dejali, da je bilo vse, kot je treba – kolona obkoljena po pravilih. Naše delovanje so ocenili kot zelo dobro, kot po knjigi. Čudili so se, da smo toliko dosegli. Priznanje smo dobili tudi od podpolkovnikov nasprotni strani, ki so dejali, da smo se dobro vojskovali. Če bi imeli protiokepno orožje – pridobili smo ga šele kasne-je, bi kolona ne preživela niti prvega dne.«

PREPIH: »Vi ste boje začeli z veliko slabšo oborožitvijo, kot nasprotnik. Šele med boji ste pri-dobili boljše oborožitev.«

JEROMEL: »Mi smo imeli samo pe-hotno oborožitev, puške, nekaj bomb in troblonov in ničesar drugega. Ka-sneje smo pridobili tudi drugo orož-je, od armbrustov, do netržajnih to-pov, ki smo jih zaplenili jugoslovanski armadi. Moram pa reči, da se nismo vojskovali zato, da jih pobijamo, am-pak da jim onemogočimo uresničitev njihovih ciljev in da obdržimo mejo. Koroška je bila po dveh dneh naša. Pri tem smo zajeli 14 stražarnic, 500 vojnih ujetnikov in neprecenljivo obo-rožitev.«

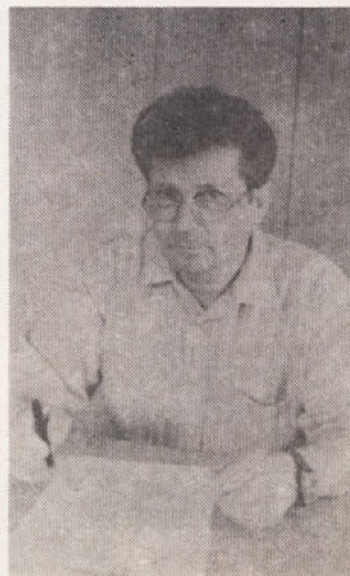
PREPIH: »Ljudje govorijo mar-sikaj. Med drugim tudi to, da so se naši teritorialci borili, štab z vami na čelu pa je bil lepo na var-nem. Kaj od tega je res?«

JEROMEL: »Normalno je, da mora vsak štab imeti svoje prostore, da lahko dela, da lahko vodi. Mi nismo bili za to v štabu, ker bi nas bilo strah. Za sebe in za druge moram poveda-ti, da smo bili več na bojišču, kot v štabu.«

PREPIH: »Boji so prenehali, vo-jna je končana. Kdo ima zasluge za zmago?«

JEROMEL: »Zasluge za zmago imamo vsi, tako teritorialna obramba, policija, kot tudi civilno prebivalstvo. Zmago smo dosegli s skupnimi močmi.«

PREPIH: »Jugoslovanska ar-mada se umika iz Slovenije. Kaj pa teritorialna obramba, koliko naših vojakov je še v pripravlje-nosti?«

Viktor JEROMEL

JEROMEL: »Mi smo v skladu z do-govorom med Republiko Slovenijo in jugoslovansko armado imenovali tripartitno komisijo, v kateri so člani štaba TO, UNZ Slovenj Gradec in ju-goslovanske armade. Komisija je pregledala vojaške objekte na Koroš-kem, omogočila jugoslovanski arma-di, da je odpeljala opremo in nape-čatila objekte. V tem tednu bodo iz-praznili tudi vojašnico Bukovje. To je prva faza, v drugi fazi pa bomo pre-dali še oborožitev in minsko-eksplo-zivna sredstva. Istočasno, ko smo predajali stražnice, smo tudi zma-njševali število vojakov. Sedaj je nji-hovo število minimalno, skoraj pre-malo.

PREPIH: »Sedaj bo na Koroš-kem delovala enota poklicnih vo-jakov. Koliko jih bo in kaj bo njl-hova naloga?«

JEROMEL: »Ni še čisto gotovo, ali bo ta enota. O tem bo odločala skupščina Slovenije. Gotovo bo ne-kaj poklicnih vojakov potrebnih za va-rovanje pomembnih objektov, saj v nedogled ne moremo angažirati ljudi iz delovnih organizacij. Najbrž to tudi ni ceneje. Konec koncev bo morala ta enota delovati proti terorističnemu delovanju, saj ta nevarnost obstaja.«

PREPIH: »V kolikšni meri se lah-ko naša teritorialna obramba ozi-roma slovenska vojska upre agresiji jugoslovanske armade, tudi tako totalni kot je na Hrvaš-kem?«

JEROMEL: »Do takega stanja kot je na Hrvaškem, pri nas ne more pri-ti in to smo tudi dokazali. Teren na našem območju – na Koroškem in tudi Stajerskem, kamor spada del Mi-slinjske doline, je takšen, da oklepne enote sem ne morejo priti. Proti njim imamo tudi dovolj močno obrambo. Po vsej verjetnosti bi poskušali z de-santi, s helikopterji. Vendar bi bili no-ri, če bi s tem poskušali. Tu ni nobe-nega upanja za jugoslovansko arma-do, da bi nas premagala.«

Slavko Sušec

Bil je en sam ARMBRUST

Mejni prehod Vič je najpomembnejši prehod na Koroškem, zato je na začetku vojne dobila jugoslovanska armada ukaz, da ga morajo za vsako ceno obdržati. V bližnji stražnici je bilo v ta namen pripravljenih okrog 55 vojakov JA, poveljevali pa jim je kar pet starešin. Čez sto vojakov, poslanih z oklepniki iz Maribora, pa na Vič sploh ni prišlo, saj so jih enote teritorialne obrambe zadržale pri blokadi v Dravogradu.

Za varovanje mejnega prehoda je bila poslana posebna enota milice, v kateri je bilo 40 najboljših miličnikov iz vse Koroške, ki so se cel mesec pred agresijo usposabljali za takšen primer. Njihov poveljnik Marko Pogorelec je pri pogajanju s poveljnikom okupatorjeve stražnice pokazal veliko mero iznajdljivosti in znanja, tako da so se po dveh dneh napetosti in groženj vojaki iz stražnice predali brez boja. Kljub vsemu ni bilo vse tako preprosto, kot izgleda na prvi pogled. Pripoveduje Marko Pogorelec:

»Aktivnosti JA na Viču so se začele iz 25. na 26.6. zvečer, ko je hotela s psihološkimi provokacijami povzročiti incidentne situacije, za katere bi okrvila Milico. Tako so ob 22. uri tega dne začeli vidno zasedati položaje okrog mejnega prehoda. Po zasedbi položajev ob 22.20 uri so začeli s slišnim polnjenjem orožja in s tem hoteli posebno enoto milice sprovcirati, da bi uporabila orožje. Ob 23. uri so vojaki začeli z rafalnim streljanjem v zrak, vendar tudi to pri miličnikih ni povzročilo nepremišljene delovanja ali odgovaranja s strelnim orožjem. Postavitev posebne enote je bila v tem času izključno obrambnega značaja, ostrostrelci, ki so s puškami opremljeni s močnimi merki, pa so uspešno ugotavljali položaje, ki so jih zasedli vojaki karavle Vič.

Dne 26.6. je ob 17. uri kapetan Cvetanovič, ki je bil sicer pomočnik komandanta kasarne Bukovje, v tem času pa je prevzel poveljstvo nad stražnico Vič, prišel na mejni prehod ter postavil ultimatum, da naj miličniki v 15 minutah zapustijo mejni prehod. Ob 18. uri se je ponovno vrnil in se pozanimal o naših odločitvah in pri tem tudi pokazal metke, ki jih bodo uporabljali v morebitnem napadu (prebojno-zažigalni metek) in plinska sredstva, za katere je trdil, da so psihični bojni strupi. Takrat sem prevzel pogajanja z njim in mu pojasnil, da se z mejnega prehoda ne bomo umaknili. Dogovorili smo se, da se pogajanja nadaljujejo vsako uro. Ob teh razgovorih smo kapeta-

nu Cvetanoviču predložili, da mejni prehod varuje posebna enota milice, ki se že eno leto usposablja samo za obrambo mejnih prehodov in da naj premisli, kdo bo prevzel odgovornost za 18-letne vojake, za katere lahko trdimo, da niso usposobljeni za takšna delovanja.

Ob 5. uri dne 27.6. je prišel ponovno na mejni prehod in vprašal, kaj pomeni kamion, ki je ponoči prišel iz Avstrije in smo ga razkladali. Ob tem mi je dal idejo in dejal sem mu, da so nam Avstrici dostavili specialno protiolepnino orožje (Armbrust). Na mejnem prehodu smo imeli en sam armbrust. Miličniku sem dejal, naj gre v skladišče in odpre zaboj ter naj to orožje pokaže oficirju. Miličnik, ki je razumel taktiziranje, je tudi odšel za stavbo, kjer je vzel edino navedeno orožje ter ga pokazal kapetanu. Kapitan, ki je mislil, da smo vsi miličniki oboroženi s tem orožjem, je postal negotov, postalo ga je strah. Ob ponovnem srečanju ob 7. uri smo od kapetana Cvetanoviča zahtevali, da se vojaki umaknejo v stražnico in mu razložili, da nas je avstrijski vojaški helikopter, ki je nadletaval to območje, obvestil o njihovih položajih. Vresnici so nam te podatke zelo natančno posredovali miličniki – opazovalci, tako da smo kapetanu lahko natančno povedali, kje imajo ostrostrelce, kje mitraljeze in drugo. Rekel sem mu, naj se ne igra, ker bomo ob prvem njihovem strelu zavzeli vse njihove položaje, saj imamo točno razporejene strelce, ki morajo njihova gnezda uničiti. Ker je verjel, da nas je res obvestil avstrijski helikopter in ko je videl, da res nima smisla, da ima vojake izpostavljene, jih je umaknil v stražnico. Te položaje so takoj zasedli miličniki, in to tako očitno, da so lahko videli.

Ob 8. uri sem odšel na stražnico Vič in se pogovarjal z vsemi starešinami. Iz razgovora sem razbral, da starešine precenjujejo oborožitev in usposobljenost milice in da se pri njih že pojavlja določen napad, da bi posebno enota prešla v napadalna dejstva. Navedeni element je bil prevladujoč, tako da smo ob 9.30 izdali ukaz, brez vednosti UNZ (če bi bilo karkoli narobe, bi seveda vsa odgovornost padla name), da se izvrši ožja obkolitev stražnice. Okoli 10. ure sem odšel v spremstvu še enega miličnika ponovno na stražnico do kapetana Cvetanoviča in zahteval od njega brezpogojno predajo, ker so obkoljeni s posebno enoto milice in bodo v 5 minutah s protiolepnimi sredstvi, katere je sam videl, uničeni.

Po tem ultimatu je poklical komandanta Miladinoviča v kasarno Bukovje in mu razložil, v kakšni situaciji je in ga prosil za dovoljenje za predajo. Sprva dovoljenja ni dobil, kasneje pa mu je Mladinovič dejal, naj ravna po svoji vesti. Ko sem videl, da je začel razmišljati, naj se preda ali ne, sem naredil namerno paniko in dejal, da se čez minuto začne streljanje in

Marko Pogorelec na pogajanju z oficirji JA. Na naslovni strani: ob obmejni tabli na prehodu Vič
Foto: Eggenberger

dejal miličniku Horvatu: »Steci dol, da ne boš ti izgubil glave, če jo bom že jaz.« Cvetanoviču pa sem dejal: »Nekaj sekund časa še imaš, daj komando, jaz grem.« In ko je videl, da grem, se je zbal, da se bo začelo streljanje in izdal celotnemu sestavu stražnice ukaz, da naj takoj v diru zapustijo stražnico in se predajo na mejnem prehodu Vič.

Ob tem se moram posebej zahvaliti zastavniku Iliju Nacevskemu, ki je bil pred vojno komandir stražnice. Namreč, kot mi je pripovedoval eden od zajetih vojakov, sicer Slovenec, so imeli vojaki v stražnici povelje, da streljajo na vsakega policajca, ki se bo približal. Toda ko je Nacevski videl, da prihajam k stražnici, je dejal: »Nanj ne boste streljali, saj je bil z mojim sinom skupaj na vojaški akademiji v Beogradu.«

PREPIH: »Kje si se naučil vseh teh pogajevskih spretnosti in spretnosti taktiziranja, ki si jih pokazal na Viču? V šoli ali drugje?

POGORELEC: »Ne vem. Res pa je, da sem končal najprej kadetsko šolo v Tacnu, potem pa še vojaško akademijo v Beogradu. Gotovo je vojaška izobrazba imela svojo vlogo, saj me je kapetan Cvetanovič jemal kot sebi enakega. Sicer pa mi je sam pomagal, ko me je spomnil na avstrijski helikopter in mi s tem dal idejo.«

PREPIH: »Kakšne naloge ste opravljali posebne enote milice po tej uspešni akciji na Viču?«

POGORELEC: »Preden nadaljujem, bi rad opisal najtežji dogodek, ki se mi je zgodil med vojno. 28.6. so me ob treh zjutraj poklicali z rezervne lokacije na mejni prehod Vič. Ko pridem tja, me je čakal poročnik, ki je bil moj sošolec na vojni akademiji v Beogradu, sicer Albanec. Dejalo mi je: 'Marko, ti dobro veš, da se kaj takšnega nismo učili v vojni akademiji, da bi mi šli proti svojemu narodu'. Povedal je še, da je dobil od generala Delića ukaz, naj razstreli skladišče municije v Zalogu pri Celju in da se

je temu uprl ter pobegnil. Sedaj bo v Avstriji zaprosil za politični azil. Pospremil sem ga do mejne črte in odšel je naprej ves skrušen, kot da gre v življenje brez perspektive.

PREPIH: »Žalostna usoda. Kaj pa vaše naloge potem?«

POGORELEC: »Takrat smo dobili informacijo, da je barikada v Dravogradu prebita in da bo kolona krenila naprej. Zavzeli smo bojne položaje in jih čakali. Na kolono bi delovali z avtomatskim orožjem in tistim protiolepnim orožjem, ki smo ga imeli. Nato bi se umaknili, saj brez ustreznega orožja ne bi mogli delovati proti oklepnim vozilom. Začeli bi s partizanskim načinom bojevanja. Na srečo blokada ni bila prebita in smo se umaknili na vojno lokacijo. V tem času smo opravljali posebne naloge, kot je varovanje predsednika Bučarja, ko je preko Koroške, preko mejnega prehoda Holmec, odšel na pogovore v Avstrijo. Po premiku kolone oklepnih vozil JA z Mariborske ceste v Dravogradu pa smo dobili nalogo, da detaljno pregledamo naselje v smislu pirotehničnega pregleda.«

PREPIH: »To je bila nevarna naloga.«

POGORELEC: »Da, nevarna naloga. Našli smo pet neeksplozivnih min, od tega tri brez varovalk. Miličniki so jih na rokah prenesli na varno mesto, kjer so jih pirotehniki onesposobili.

PREPIH: »Kako ocenjujete delovanje milice med agresijo?«

POGORELEC: »Vodstvo uprave za notranje zadeve je res pravočasno naredilo obrambne načrte že mesec dni prej za mejne prehode. Na Koroškem so padale karavle druga za drugo, tega na Gorenjskem in Primorskem ni bilo. Koncentracije sil na Koroškem so bile pravilno razporejene, poveljnikom pa je bila dana možnost samoiniciative, odločali so popolnoma suvereno. Vodili smo obrambno vojno in imeli smo vso podporo našega ljudstva.

Slavko Sušec

PRAZNA BLAGAJNA

Športno društvo Fužinar, v katerem deluje kar deset klubov, je popolnoma brez sredstev. Blagajna je prazna domala vso letošnje leto, žiro račun društva pa blokirano. Klubi se tako ubadajo z velikimi težavami, in samo vprašanje časa je, kdaj bo njihova dejavnost popolnoma zamrla.

Toda vse do letošnjega leta je bilo drugače. Šport v ravnski občini je bil, priznati moramo, vsa leta nazaj nadpovprečno razvit. To je bila predvsem zasluga razumevanja gospodarstva, zlasti Železarn Ravne, ki je vselej z dodatnimi viri omogočala dejavnost društvom in klubom. Posebej pri Fužinarju nikoli niso doživljali prevelikih stresov glede pomanjkanja nujno potrebnih sredstev, so ugotavljali delegati na skupščini ŠD Fužinar.

Časi so se spremenili na slabše. Na Ravnah so sicer dobili za leto 1991 iz takimenovanih sistemskih sredstev, to je iz občinskega proračuna, preko ZTKO, nominalno kar za 70 % več denarja kot leto prej, toda zaradi slabe gospodarske situacije so popolnoma usahnili dodatni viri. Teh sredstev je Fužinar prejemal kar za okoli 80 %. Koncern Železarna Ravne zaradi likvidnostnih težav ne more več gmotno podpirati največjega športnega društva v občini.

V preteklosti je bilo financiranje dejavnosti skoraj v celoti rešeno, sedaj pa se je precejšen del te problematike preselil na klube, ki pa so zelo različno sprejeli dodatne obremenitve, je v svojem poročilu poudaril dosedanja predsednik skupščine ŠD Fužinar, mag. Jože Žunec. Nekateri so v okviru svojih možnosti ukrepali, drugi so spet čakali, da se bodo stvari same uredile.

Eno pa je res, še vsaj nekaj let ne bo razkošja, katerega so bili športniki Fužinarja vajeni vse do leta 1990. Takšnih mecenov, ka-

kršna je bila v preteklosti železarna, še dolgo ne bo več.

Nadaljna dejavnost Fužinarjevih klubov je ob prazni blagajni seveda močno vprašljiva. V razpravi so delegati na skupščini zato posebej podprli varčevalne ukrepe, dosledno izvajanje uporabe namenskih sredstev, klubi pa bodo morali biti bolj samostojni. Sedanji težki položaj, so namenili delegati, jih sili v to, da bodo morali rekreativna tekmovanja ločiti od vrhunskega športa.

Nekateri klubi bodo morali postopoma uveljavljati princip samofinanciranja. Veliko več bo potrebno vlagati v mlade selekcije, ki morajo postati temelji celotne športne dejavnosti. Financiranje vrhunskega športa in mladih perspektivnih športnikov mora biti zagotovljeno preko bodoče športne zveze (ZTKO) oziroma iz proračuna občine. Pri tem seveda ne gre pozabiti ustreznega nagajevanja strokovnih kadrov, kajti slabo gmotno stanje društva že ima za posledico občutno pomanjkanje trenerjev in vaditeljev po posameznih klubih.

Pereča je tudi problematika objektov. Doslej so jih športniki uporabljali brezplačno, zanj pa je skrbela Železarna oz. njen Družbeni standard. Danes je tudi tu situacija drugačna, potem ko je objekte prevzel De Profundis. Tačas pravzaprav še ne, kajti s pomočjo IS občine in ZTKO so bile sprejetečasne rešitve, ki omogočajo športnikom Fužinarja uporabo objektov brezplačno vse do izteka letošnjega leta. Kako bo naprej, seveda ne ve nihče.

Ob koncu seje skupščine so izvolili tudi nov petčlanski upravni odbor ŠD Fužinar, ki ga bo vodil predsednik inž. Marjan Senica, v njem pa so še Peter Prikeržnik, Silva Cigler, Marjan Tisovnik in mag. Jože Žunec.

Ivo Mlakar

ILEX je nekomercialna glasbena skupina iz Slovenj Gradca. V tej zasedbi deluje od začetka leta 1990, nastala pa je iz akustičnega dua.

Vsi člani skupine se z glasbo ukvarjajo skoraj od otroštva in vsak zase ima kar zanimivo glasbeno pot. Z igranjem raznih glasbenih stilov, od rock-a, jazz-a, akustične glasbe in country-ja v različnih skupinah vnašajo kot posamezniki v ILEX ustvarjalnost, drugačnost, svoj stil in vse prvine glasbenih zvrsti, ki so jih igrali prej. Vse to pa skoraj onemogoča strogo opredelitev zvrsti njihove kompozicijsko kompleksne, sicer pa za uho prijetne glasbe, ki temelji na treh kitarah in vokalih, s tolkali in bas kitaro v ozadiju.

Besedila pesmi so pisana v slovenskem jeziku in se sporočilno nagibajo k lirčni poeziji, brez lažne patetike, sentimentalnosti in popevkarske puhlosti. Čeprav se nahajajo v repertoarju ILEX – a predvsem njihove lastne skladbe, zna skupina presenetiti poslušalce tudi s tujimi, predvsem živahnimi country melodijami.

ILEX nastopa in nabira kilometrino po domovini, v klubih, na manjših in večjih prireditvah. Z umirjenimi, melodičnimi lastnimi skladbami, pa tudi na otvoritvah umetniških razstav. Skupina ILEX je članica kulturnega društva Slovenj Gradec.

Talenti

Na republiškem prvenstvu osnovnih in plesnih šol, ki je bilo junija v Festivalni dvorani v Ljubljani, so v konkurenci osnovnih šol tekmovali tudi mladi koroški plesni pari. Pod mentorstvom Karmen INTIHAR in Emila URBANCLA so dosegli zelo dobre uvrstitve:

1. mesto: Aleš Krenk – Petra Veržun
 3. mesto: Gregor Mlačnik – Irena Svetina
 6. mesto: Dragan Gajić – Nataša Gostenčnik
- v polfinale (7.–12. mesto) pa sta se uvrstila še
6. mesto: Simon Halužan – Janja Krajnc

OŠ Dravograd
OŠ Sentjanž
OŠ Dravograd
OŠ Dravograd

ŽELEZNIČARJU SPOMINSKI TURNIR NA PREVALJAH

Športni delavci nogometnega kluba Korotan so že šestič pripravili na Prevaljah turnir, posvečen spominu na umrle člane kluba. Na njem so tokrat zmagali nogometaši Železničarja iz Maribora, ki so v finalni igri premagali moštvo Pohorja iz Ruš po streljanju 1:1 me:ovk. Vtekmici za 3. mesto na turnirju je domači Korotan premagal Pec 3:0 iz Črne. Dvodnevni turnir si je ogledalo

okoli 500 gledalcev, tekme pa so sodili Zbičajnik in Breznik iz Slovenj Gradca ter Medved in Kolečnik iz Raven.

REZULTATI: Pohorje–Kortan 2:1, Železničar–Peca 7:6 (2:2); tekma za 3. mesto: Kortan–Peca 3:0 in tekma za 1. mesto: Železničar–Pohorje 3:1 (0:0).

Ivo Mlakar

Zavarovalnica TRIGLAV na Ravnah in v Radljah

Na Ravnah in v Radljah so odprli in sedaj sta že v delovnem zagonu izpostavi Zavarovalnice Triglav.

Torej, tudi konkurenca v zavarovalništvu. Tudi prejšnjo in še prisotno ne kaže metati v koš, predvsem pa novo vodstvo Triglava obljublja, da bo iz zavarovalnih premij tudi vlagalo v naše območje.

Sicer pa, proti odtokanju denarja nas prav nihče ne zavaruje!

foto: z otvoritvene slovesnosti v Radljah

K. Valtl

Z otvoritvene slovesnosti
v Radljah

ROK BO SEJMARIL

Tile Vuzeničani pa res znajo! Znajo namreč urediti in postoriti vse, da njihovi sejmi niso ena sama kramarija, temveč precej več. Tudi letos bodo njihov Rokov sejem, ki se bo pričel v soboto in končal v nedeljo (17. in 18. avg.), napolnili še z celo vrsto spremeljajočih prireditev.

Med drugim so povabili v goste sosede z Mute. Folklorna skupina bo popestrila sejmski večer.

Pripravljajo srečanje, nastop harmonikarjev in drugih ljudskih godcev.

Poskrbeli bodo za široko gostinsko ponudbo.

Res so od sile!

K. Valtl

Gostinska ponudba
na sejmišču

Kapitulacija

Mag. Milan Lovrenčič, eden prvih slovenskih podjetnikov, je že pred leti imel nadvse napredne ideje, vendar je naša obveščnost prešibka, da bi vedeli, kako jih je tudi izkoristil. Vemo pa, da je Milan Lovrenčič bil eden tistih

mož, ki je nekajkrat prišel tudi v Dravograd in je dravograjsko megalomanijo, imenovano Pompeji, skušal prodajati v Evropi, uspelo (kolikor mu sploh je) pa mu je le v domačih logih. Lovrenčič se je zelo trudil tudi na jugu dežele, saj je poslovne prostore prodajal preko Borbe, Vjesnika in še kje.

Danes je Lovrenčič strokovnjak za vrednostne papirje in obveznice, sodeloval je pri Rogaški (kakšno naključje: Rogaška se zanima za projekt v Dravogradu!), v Dravogradu pa je menda kapituliral.

MILAN LO-
VRENČIČ,
PRESEDNIK
CENTRA ZA
GOSPODAR-
SKO SVETO-
VANJE, P. O.

— Naš management še vedno ni dovolj motiviran, da bi izkoristil vsaj tista znanja, ki jih ima. Kaj šele, da bi ga kaj sililo, da bi si bolj agresivno iskal nova znanja.

Ni motiva. Direktorjem je v brezlastninskem položaju najlepše. Nikomur niso odgovorni. Partije ni več, občine so brez pravic do vmešavanja, delavsko samoupravljanje smo odpravili; komu torej odgovarjajo direktorji? Lahko se obnašajo kot lastniki in nihče jim nič ne more. Ni pa občutka, da bo direktor zaradi boljšega poslovanja podjetja tudi sam kaj imel od tega. Z lastninjenjem se bo marsikaj spremenilo, vendar danes sploh še ne vemo, kdaj bo zakon o privatizaciji sprejet; tako nastaja velika škoda.

BLAGOSLOVILI VEŽICO

V Vuhredu so po treh, skoraj štirih letih trdega dela, ob zbiranju denarja in lesa, končno predali svojemu namenu zares čudovito urejeno mrliško vežico.

Objekt so znali vkomponirati v svoje okolje, da je brez dvoma tudi eden najlepših tovrstnih objektov daleč naokoli.

Vidite, če vas »vkup stopi«!

K. Valtl

OBISK V ZDUM

Okrajni odbor SKD iz Šmartna pri Slovenj Gradcu je skupaj z nekaterimi člani te stranke iz Mislinje in Slovenj Gradca ob koncu šolskega leta obiskal gojence Zavoda za delovno usposabljanje mladih v Črni. Znova so dokazali, da je delo na humanitarnem področju jedro programa najmlajše stranke v občini Slovenj Gradec in še kako potrebno.

Večmesečna akcija zbiranje oblačil, igrač in daril za to populacijo, ki je potisnjena na rob človeške družbe, je bila uspešna. Še večje pa je bilo naše zadovoljstvo, ko smo videli, kako so nas bili gojenci veseli in hvaležni za vse, s čimer smo jih obdarili.

V telovadnici doma smo jim pripravili kratek kulturni in zabavni program, kjer so navdušeno sodelovali v petju in plesu. Ganljivo je bilo to srečanje. Spoznali smo, da so bližina prijatelja, stisk roke in prijazna beseda vse, kar jih osrečuje in daje smisel njihovega bivanja. Vse to je za nas, ki smo imeli srečo, da nas je narava obdarila z zdravjem, najmanj, kar jim lahko nudimo, zato smo sklenili, da jih bomo še obiskali.

Zahvaljujemo se DO, ki so nam z darili ali prevozom pomagale pri naši humanitarni akciji. To so LB Slovenj Gradec, Koroška tiskarna, Fotokopirnica COPPIA, Tovarna meril – TOZD Plastika, Merx Slovenj Gradec, NAMA Slovenj Gradec, Prevent Slovenj Gradec.

Marija Rotovnik, prof.

SREČANJE 91

Trbonjčani, predvsem pa njihova godba, so tudi letos pripravili in uspešno izvedli srečanje pihalnih orkestrrov Koroške pokrajine. Prišli so vsi, ki znajo pihati v note, bi rekli po domače, razen Slovenjgradčanov. Ti so imeli doma na isti dan zaključek svojega občinskega praznika.

V Trbonjah smo doživeli popoldan čudovitih koncertov.

Na kraju je Adi Smolar dirigiral skupini kakšnih štiristo muzikantov, ki so skupaj zaigrali nekaj maršev.

Tile Trbonjčani res marsikaj znajo in hočejo.

Bilo je veselo v presneto pozne in celo zgodnje čase drugega dne.

K. Valtl

SLOVENJGRAŠKA EKOLOŠKA RAZGLEDNICA

Prevara na račun delavca

Z zanimanjem sem prebral oba članka pod gornjim naslovom, izpod peresa gosp. Zlatka Škrubeja in gosp. B. Kumpreja, z nasprotujočimi si mnenji.

Tu bi pristavil še jaz svoj piskrček. Ne morem trditi, da ima prvi povsem prav, a je le zadel v najbolj bolečo srž današnjega časa, ki je prešla z ene skrajnosti v drugo.

Še dobro se spominjam z mladih let, kako so po vojni spravljali ljudi v fabrike in druga delovna mesta in to s prisilo ter drugimi triki tudi kmečke fante in dekleta. Kmečki stan in delo pa so postavili kar v najbolj temno luč oziroma so delo tako razvednotili z zasmevanje kmečkega poklica, da je pač večina mladih in tudi starejših verjela v neskončno blaginjo obljubljenе dežele, kjer se bosta v neskončnost cedila mleko in med. Mladi so v trumah zapuščali starše in kmetije, po smrti staršev pa jih tudi kot volkovi razkosali na toliko delov, kot je bilo dedičev, saj so bili že zakoni tako naravnani.

V nekih obdobjih smo zelo podcenjevali ter zanemarjali odkup kmetijskih proizvodov s privatnega sektorja in celo z družbenega. Ljudje na vrhu so se raje odločili za ameriško pšenico in druge proizvode na kredite, domači proizvodi pa so propadali in zbijali voljo do pridelovanja. Dogajalo se je, da so kruh iz ameriške pšenice in druge prehrabene ostanke živeža celo z buldožerji zagrinjali v razne globoke jame, namesto da bi to pokrmili živalim. Ko je bilo treba začeti vračati kredite z naraščajočimi obrestmi vred, pa smo tepeni prav vsi, najbolj pa tisti, ki so ves čas pridno delali, bodisi v tovarni ali na kmetiji – slednji, ki so vztrajali na kmetijah, še mnogo bolj.

Koliko tistih, ki so ostali zvesti zemlji in oporo svojim staršem, je z vsvo vnmemo obnavljalo, opremljalo kmetije, v katere so z trdim delom in odpovedovanjem ter trganjem od ust vlagali poslednji dinar v obnovo in mehaniziranost za tržno proizvodnjo. Dali so sinove v kmetijske šole, ko pa so dorastli, so znali izračunati, da se v fabriki ali drugem delovnem mestu da v osmih urah tri do štirikrat več zaslužiti kot v dvanajsturniku petek in svetek na kmetiji. In so obrnili staršem hrbet. Zatakalo se je tudi pri tem, da si fantje s kmetij niso mogli dobiti sopotnic, tudi sedaj ne, ko dekleta

že mečejo na cesto. Da, mnogi so se v času visokega standarda razvabili v mestih, sedaj, ko je le-ta padel, je silno težko zaživeti skromnejše.

Ne bom trdil, da se v preteklosti niso dogajale krivice in izkoriščanja s strani posameznih gruntarjev na račun revnih. Bojim pa se, da tudi v novi oblasti ne bodo znali odpravljati razlike s prave strani, in bodo bogati še bolj bogati, reveži pa še večji reveži. Vmes imamo še nekaj lenuhov in lumpenproletarcev, ki jih današnja družba še kar pridno podpira.

Kar veliko rezervnih mest bi lahko s primernimi ukrepi našli v kmetijstvu, kjer se ostarili in invalidni ljudje z zadnjimi močmi plazijo za delom. Zelo prav bi bilo, da bi tisti, ki imajo kakršnekoli možnosti preživetja v kmetijstvu ali drugih panogah, odstopiti delovna mesta tistim, ki nimajo nobenih možnosti, a hočejo delati.

Če naši vodilni ne bodo znali ali hoteli pravilno zastaviti ciljev, se kaj lahko zgodi, da bomo kaj kmalu tudi v naši novi državi čakali v dolgih vrstah na kruh in mleko in druge vrste živil. Po hribovskih in drugih opuščeni poljih pa bo še naprej pridno rastle grmovje in trnovje, saj so že mnogi zaselki povsem prazni ali pa posejani z starejšo generacijo.

Ludvik Mori

Kritika za kritiko

Članek ali – bolje rečemo – kritiko gospoda B. Kumpreja sem prebral v celoti in to nekajkrat. Z njegovo zgodovinsko zgodbo o kmetih in južnjakih se docela strinjam, le s kritikami se ne. Pa pogledajmo, kje se ne ujemava.

Prvo, kar me pri njegovem pisanju močno moti, je to, da menda ni opazil, da se moja tema dogaja v sedanosti, a ne v globoki preteklosti, kot jo je on napisal.

Tudi meni je namreč znano, kako so južnjaki prišli v Slovenijo, ko smo še bili v Titovi Jugoslaviji. Ker sem se tega nemanoma izognil, tudi nisem o tem kaj pisal. V mojem članku sem mislil predvsem na te južnjake, ki so se pri nas zaposlili pred petimi ali desetimi leti. Tedaj smo pa že vedeli, kam vleče slovenskega delavca.

To, kako so živeli kmetje med vojno in po vojni, mi je tudi znano. Tudi tu se z gospodom Kumprejem strinjam. Strinjam se pa ne, ko je omenil, da je le komunizem kriv temu, da je hotel postati vsak Slovenec delavec. Ne mislim razpravljati o tem, rečem pa le lahko nekaj; če je temu res tako, pa naj demokracija popravi to napako, ki so jo po mnenju gospoda Kumpreja zagrešili komunisti.

Ko sem pa že ravno pri kmetih, bom omenil tudi tisto o mastnih podkupninah, za katere gospod Kumprej pravi, da jih ni. Jaz nikoli ne pišem o stvareh, v katere se sam ne prepričam. Z drugo besedo, nikoli ne pišem o stvareh, katerim nisem jaz osebno priča. Zakaj pa nisem omenil vsaj enega storilca, je pa čisto moja stvar. Sem že moral imeti dober vzrok, da sem to zamolčal. Sicer pa tudi gospod Kumprej ni omenil nobenega trgovca ali stranko v trgovini, ki bi ga krasili dolgi ali boljše rečeno kradljivi prsti.

Čisto za nazadnje sem pustil delavca – Slovenca. Gospod Kumprej v svojem članku delavsko stranko ne hvali prav na veliko. Kot je videti, ima raje kmete in južnjake. Ne vem, zakaj je temu tako, mogoče se mu je pa delavska stranka preveč zamerila v življenju. Jaz bi temu rekel tako: Ni prav, da je delavec ostal brez vseh pravic in da se ne more nikomur več pritožiti, če se mu zgodi krivica. Prav bi bilo, da bi se za delavsko stranko bolj poskrbelo, kot se do zdaj, saj vidimo, da je v kriznih časih, ki jih preživljamo, tepen predvsem delavec.

Za konec pa še nekaj. Kdor si ni skusil, kaj je danes biti tehnološki višek, naj raje ne govori o tem. To velja tudi za gospoda Kumpreja. Jaz še na srečo nisem, prisluhem pa vedno tistim, ki so že.

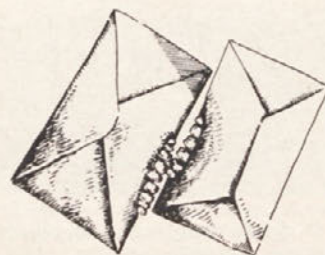
Če sem bil zopet črnogled ali preprimitiven, kot je izjavil gospod Kumprej, se vsem skupaj opravičujem.

Zlatko Škrubej

Zasenčene luči tehničnih pregledov

V prvih dneh meseca aprila sem poslal na tehnični pregled za motorno kolo Gileru svojega sina, ki bo tudi lastnik in uporabnik le-tega. Ko pa je prišel na AVTOSERVIS VIATOR v Slovenj Gradcu, se je srečal kar z nekaj problemi.

Sin jim je predložil potrebno dokumentacijo, nakar je njihov servisant zahteval, da mu pokaže številko motorja, ker bi s tem ugotovil, če se številki na motorju in številka na carinski deklaraciji ujemata. Sin mu je pričel odvijati ščit na motorju, ker pa se sam tudi ne spozna na to, je servisantu dejal, da je to vendarle njihovo delo. Servisant je zavrnil opravljenost teh-

ničnega pregleda oz. obkrožil, da vozilo ni tehnično brezhibno. Tako se je sin vrnil domov, jaz pa sem sam stopil do Avto-servisa. Stopil sem do šefa serviserjev in se pozanimal o tem problemu. Pripomnil sem tudi, da je tehnični pregled vozila že bil opravljen pred letom dni pri njih in ni bilo nobenih spornosti. Registracijo smo opustili za eno leto, da sin izpolni starostne pogoje za opravljanje izpita za motorno kolo.

Šef mi je odvrnil, da je številka motorja dodatna oprema in da mora številko pokazati vsak lastnik sam. Ker moj sin tega ni naredil, je bil zavržen. Naj pripomnim to, kar me v bistvu najbolj moti:

»Le kje imajo kakšno strokovno literaturo o tem, kaj tehnologija se zelo hitro razvija, nato pa se zgodi to, da servisant niti sam ne ve, kje naj bi številka motorja bila, kaj še vse ostalo? Zanimivo je tudi to, da imajo enake obrazce za tehnični pregled za avtomobile in za motorna kolesa. Tako se je v mojem primeru zelo lepo zgodilo to, da je servisant pod naslednje rubrike napisal takole: – barva karoserije: O D, – barva strehe: O D, barva vrat: O D, – barva blatnika: O D, menim, da ni potrebnih dodatnih informacij, naj rečem le to, da O D pomeni: nič, siva, kar je oznaka barve (prej 0 1).

Verjetno pa si bo moj sin na podlagi njihove strokovne podkovanosti odprl vrata motornega kolesa, se povzpел nanj in pošteno zaloputnil, saj se je bolje odpeljati, kot se neprijazno pogovarjati.

No, tisti dan sem opravil tehnični pregled. Imel sem »pač« dvojne stroške in vmes še plačilo za preizkusne tablice. Direktor Avtoservisa Viator iz Slovenj Gradca je o vsem tem dejal takole: »... seveda se lahko kaj takega pripeti, saj vsak ki dela, tudi greši, različne stranke so pač tudi različno občutljive. Če pa bi vozilo pripeljala kakšna ženska, ji ne bi bilo potrebno sami pokazati številke motorja, ker so moški pač do žensk bolj pozorni in bi ji jo naredil servisant kar sam...«

Se bo moj sin lahko kdaj vozil po Evropi brez občutka, da smo še vedno Balkan?!

Otmarič Maurič
Muta

Žalostni spomini

V dneh strahu in tesnobjih pričakovanj, ko je vojna vihra še divjala, smo pretreseni izvedeli, da je v bojih na mejnem prehodu Holmec padel naš sošolec Željko Ernoič.

Čeprav smo se skupaj z Željkom učili, da so grozodejstva kruta resničnost vojne, njegove smrti nikakor nismo mogli sprejeti. Za nobeno vojno danes ni opravičila. Tisti turobni nedeljski popoldan nas je nekaj tvojih sošolcev Šole za prodajalce skupaj z razredničarko nemo stopalo v pogrebni sprevo za tvojo krsto. Ob vseh naših srečanjih, zadnje je bilo še pred dvema mesecema, si nikoli nismo utegnili vsega povedati, si izmenjati misli, se veseliti drug z drugim. Toda ob tokratnem druženju so nam misli zastale, usta umolknila, le bolečina nam je parala srca in solze zalivale oči.

V šoli smo bili tri leta nerazdružljivi prijatelji. Kot tvoja razredničarka sem vedno občudovala tvojo veliko delovno vne- mo in zavzetost za izpolnjevanje vseh šolskih obveznosti, tvoj neizmeren življenjski optimizem, zlasti pa tvoj iskren prijateljski odnos do mene in sošolcev. Prav zaradi vsega naštetega si bil med nami zelo priljubljen in spoštovan. Skupaj

smo odraščali, se učili življenjskih modrosti in idealov, za katere smo prisegali, da je vredno živeti in se truditi. Že takrat smo vedeli, da sta življenje in človekovo dostojanstvo najvišji vrednoti in spoznali, da se vse dobro vrača z dobrim in hudo s hudim. Tudi ti, dragi Željko, si v tistem zate usodnem trenutku gotovo enako razmišljal, zato nisi dvignil puške prvi, kajti tvoja vest in srce ti tega nista dovolili. Vsem nam so se tokrat kot domine podirali ideali, ki smo jih zidali skupaj v šolskih klopek. S tvojo smrtjo, Željko, se nam je zrušil še zadnji.

Sprašujemo se, zakaj, na kakšen način in kako dolgo še? Odgovora ne najdemo. Preprosto zato, ker ne obstaja. Zato smo še bolj ponosni nate stopali naprej v sprevodu, ki je vodil mimo žitnega polja proti pokopališču v Šmartnem. Pšenica se je že vila v klasje, ki bo kmalu začelo zoreti. Tudi tvoje življenje je bilo kot klas, ki pa žal ne bo nikoli dozorel, kajti pokosili so ga rafali okupatorske puške.

Vse ganljive besede govornikov ob tvojem odprtem grobu, v zahvalo za tvojo žrtev svobodni domovini, me niso tako pretresle, kot spoznanje, da se zadnjič poslavljam od svojega učenca, ki me je vedno tudi na svojem delovnem mestu sprejel z nasmehom na ustnicah in prijazno besedo.

Vsi vemo, da si žrtvoval svoje mlado življenje za komaj rojeno neodvisno in svobodno

Slovenijo.

Željko, prižgali smo ti svečko in zdelo se nam je, kot da je ta tvoja svečka osvetlila eno od tisočerih poti, ki vodijo v svobodno in samostojno državo Slovenijo. Zategadelj bomo še prižgali svečke na tvojem prebranem grobu, ki naj bo našim zanamcem v spomin in opomin.

Legen, 20.7.1991

Marija Rotovnik prof. in sošolci 3.c TP Slovenj Gradec

Srečanje v društvu rejnic in rejnikov

Konec maja smo se zbrali na prvem srečanju in še pridobili nove člane našega novoustanovljenega »Društva«. Zaradi lepega vremena je bila udeležba malo slabša, a kljub temu je srečanje bilo sproščeno in razvedrilno.

Delavke centra za socialno delo so prosile svoje sodelavke Zlatko in Metko, ki izvajata tako imenovane mladinske delavnice, naj nam rejnicam in rejnikom preko njunega dela poskusita pomagati, da se nekako spoznamo, da bomo lažje delali in si pomagali.

To srečanje je bilo na osnovni šoli Prežihovega Voranca. Potekalo je nekako v obliki igrice. Za začetek smo se predstavili po imenih in po abecedi zasedli stole. Ker se slabo po-

znamo, smo se komaj domegnili, kateri stol pripada komu. Ko smo tako obsedeli, smo v krogu ponovili vsa imena. Pri tem smo se kar dobro odrezali. Nato smo nadaljevali z tleskanjem ob kolena na štirinastinski takt.

Ker nismo vsi glasbeno nadarjeni, se nam je malo vozlalo, toda kljub temu je šlo. Nadaljevali smo z opisom naših družin in samih sebe. Zelo zanimiva je bila predstavitev sebe nepoznani osebi. Skratka – smeha in dobre volje nam ni manjkalo. V igrici, katera žival bi bil kdo, smo si zaradi utrudljivega dela in vseh napetosti skoraj vsi izbirali živali z lastnostjo brezskrbnosti (kukavica), ne dela (troj), šopirjenje (pav), lahkotnost (galeb) lepoto in oznanjanje lepšega (metulj), da bi na vse gledali z viška (orel) in tako dalje. Ob takem razmišljanju je ura tako hitela, da še verjeti nismo mogli. Metka nam je rekla, da bo zaradi omejenega časa še na koncu samo igrice s sporočili iz leve in desne. V tej igri smo šele bili nespretni in se dodobra nasmejali. Menim, da je vse potekalo tako prijateljsko, sproščeno, kot da se že poznamo zelo dolgo, čeprav so bili tu nekateri obrazi prvič vidni.

Po dveh urah smo zaključili vsi zadovoljni in se dogovorili, da bi s takšnim srečanjem še nadaljevali.

No, prvi začetki našega delovanja so že. Upamo, da se bo naše delo nadaljevalo tudi v takšni obliki, da bomo vključili naše otroke, jih zblížali, jim lepšali življenje in tako nadaljevali z delom kot ena družina.

Rejnica:
Tilka Konečnik

TOVARNA oblazinjenega pohištva,
»NOVA OPREMA« Slovenj Gradec,
Stari trg 304

OBVEŠČAMO VAS, da lahko kupite pod zelo ugodnimi pogoji sedežne garniture (ANA, MIRJANA, KOPA, LARA, NINA, PARTNER, SATURN) vzmetnice in ležišča v našem podjetju. Informacije po tel.: 42-051, int. 16,17 ali direktno 41-144.

NOVA OPREMA
SLOVENJ GRADEC

Plačani le oficirji

Ker na prvi strani lepo piše, da je vaš časopis odvisen od javnosti, se vam tudi jaz oglašam z žuljem, ki ga moram izpovedati in je tudi prav, da bi to objavili v časopisu. Saj bo marsikomu ob branju, predvsem prizadetim, odleglo, če se stvari povedo na »glas«.

Za mojo izpoved lahko izberete naslov sami!

Za nas se je pričela vojna že v začetku decembra lanskega leta. Takrat so naši teritorialci že »pazili« na orožje, da ga armada ne bi zajela, kot ga je v številnih drugih občinah. Domov so prišli do zob oboroženi in od tistega dne smo živeli v večnem strahu, da jih znova vpokličejo. Ob večerih smo v strahu čakali, če se bo na vratih pojavil kurir TO.

Večkrat je vodstvo TO ponoči preverjalo, ali so naši fantje pripravljeni na vojno.

Prav zares pa smo doživeli močan pretres v začetku poletja, ko so naše može vpoklicali v oborožene sile (čigave, ne vem, kajti na vpoklicu je pisalo, da se jih ob neudeleži kaznuje po ustavnem zakonu SFRJ). Pa so se na srečo takrat stvari odvijale po mirni poti.

Ponovni vpoklic nas je zadel že 24.6.1991 zvečer ob 10.30 uri.

Otroci, vpeti v nenehne strese, so jokali, pa čeprav še slutili nismo, v kaj odhajajo naši fantje-te-

ritorialci. Potem so sledili dnevi čakanja, zvrstili so se tedni... Preživljali smo jih ob radiu in televiziji, podnevi in ponoči in upali, da ne izvedemo najslabše novice. Kratka javljanja po telefonu in nekajurni obiski naših teritorialcev doma po celem tednu so bili trenutki veselja, sreče in poslavljanja.

Potem pa zopet čakanje, strah, groza ob slabih novicah. Končno dopust v TO, pa zopet ponovna javljanja v oddelku, zamenjave kolegov...

Kaj vse so naši fantje doživeli v vojni, je bilo že dovolj povedanega in premletega in tudi dovolj je bilo bahanja »vojnih veteranov«. Predvsem tistih, ki so boje samo od daleč gledali in dobili plačane dnevnice!

Ni pa jasno, zakaj so v TO bili plačani samo oficirji, ostali navadni vojaki pa so se morali boriti zastoj. Tudi policija je dobilo plačilo, čeprav njih oficirji ali kakršnikoli poveljniki že niso učili bojevanja. (Tako mi je namreč plačilo oficirjev na prejšnjih vajah TO razlagal znanec).

Ali v svobodno, samostojno in pluralistično Slovenijo stopamo s tako nedemokracijskimi odnosi do ljudi, ki so stali v prvih vojnih vrstah in resnično tvegali življenja za samostojnost? Kakšen odnos do nove vojaške oblasti naj ima opeharjeni vojak? Boriti se za svobodo, je častno. Zakaj je bilo in je še potrebno ločevati ljudi po činih, če gre za skupno stvar?

Hudo je preživljati vojne čase. Še teže pa je v vojni družini, ki ima v bojnih vrstah očeta in moža oficirja ali navadnega vojaka. Neža

Prispevki za prepihane čveke

Slaba reklama

Slovenjgradčanom in seveda okoličanom je dobro poznana trgovina »Diskont«. Je dobra trgovina znana po solidnih cenah, tudi po popustih in nasploh z dobrim blagom, kar se tiče živil. Vseeno pa moraš dobro paziti pri nakupu piva, da v steklenici za pivo ne kupiš navadne vode.

Krivec verjetno še ni znan, ampak to je za »Diskont« slaba reklama.

Vztrajnemu borcu

Vztrajnemu borcu za delavski razred Miroslavu Garbu pa tole: Morda je tvoj boj, ki ga bleš za delavca, res pravičen in vreden pohvale, vendar boš vedno natekel na primitivce, ki te bodo po časopisih in tudi ustmeno žalili in delali vice na tvoj račun. Ne oziraj se nanje in bori se dalje. S tabo smolli!

Zlatku Škrubeju

Resno je prevladovala zaskrbljenost, da si je Z. Škrubej, pisec dobrih člankov, pesmic in vicov populil vse lase iz glave, ko ga je okritiziral B. Kumprej, predvsem o zaposlenih kmetih in podkupninah v članku o prevari na račun delavca Slovenca.

Tudi ti, Zlatko, si preveč resničen in to te močno tepe. Kar tako naprej...

Domiselni vzrok

Če v Slovenj Gradcu (in verjetno tudi drugod) le kdo omeni »Elektro«, se marsikomu že dvigujejo lasje na glavi, če pa se v računovodstvu »Elektra« zmotijo (seveda vedno v svojo korist) pri višini cene plačevanja električne energije pri posameniku, je temu vedno kriv le računalnik. Še sreča, da se imajo na koga izgovarjati. Samo – kako dolgo še???

Nikoli se ne ve

V zadnji številki Prepiha je prevladoval članek o vojni na Koroškem. S fotografijami in članki posameznikov nam je bilo dobro prikazano tedanje stanje na Koroškem. Toda nekateri pripadniki »TO« vedo povedati, da je v teh člankih velikokaj zamolčanega in neresničnega. Nikoli se ne ve!!!

L.M.

Tomišičeva 34
Slovenj Gradec

OBVESTILO

V Prepihu bomo od septembra dalje objavljali tudi zahvale svojcev pokojnih, in sicer v enotni velikosti. Po smrti smo vsi enaki in zakaj bi tudi na časopisnih straneh delali razlike. Zahvale sprejemamo v uredništvu tednika Prepih ali v Koroški tiskarni v Slovenj Gradcu.

Male oglase sprejemamo na sedežu uredništva Ravne na Koroškem, Čečovje 5, v Koroški tiskarni v Slovenj Gradcu, Glavni trg 12 in v Grafiki Prevalje.

Opravičilo bralcem

Zaradi onemogočene nabave nekaterih materialov, ki so neobhodno potrebni za izdelavo časopisa, je tehnična izvedba in kvaliteta tiska PREPIHA nekoliko slabša.

Bralcem se opravičujemo in prosimo za razumevanje.

Grafika

ODPRTI
TELEFON
ZA OTROKE
IN ODRASLE V
STISKI

(0602) 23-399, 23-004

SREDA: 17.–19
PON.–PETEK: 12.–13.
POD ŠIFRO »PRIJATELJ«

Naročilnica

Do preklica naročam tednik PREPIH

Ime in priimek _____

Kraj in poštna št. _____

Naslov _____

Podpis _____

Naročilnico pošljite na naslov: Uredništvo Prepiha, 62390 Ravne na Koroškem, Čečovje 5. Naročnino bomo obračunavali dvomesečno vnaprej.

POSLOVNA ENOTA KOROŠKA

Slovenj Gradec,
Voranev trg 2
Tel.: (0602) 41-842, 41-843

**koroški
radio
slovenj gradec**
UKV 97,2 IN 88,9 MHz STEREO

KOROŠKI RADIO
Meškova 21
62380 SLOVENJ GRADEC
Telefon: (0602) 41-245
(0602) 43-151 STUDIO
Telefax: (0602) 42-600

**ZAKAJ JE TRŽENJE
NA LOKALNIH POSTAJAH
USPEŠNO?
...TUDI ZATO, KER SO POSLUŠALCI
NAŠI ZNANCI IN PRIJATELJI.**

dežurstva

DEŽURNI ZDRAVNIKI

Ravne na Koroškem (tel. 21-211): za oba dežurna okoliša (Ravne – Prevalje in Mežica – Črna) je dežurstvo urejeno ponoči, ob koncu tedna pa od sobote, od 13. ure, do ponedeljka, do 6. ure.

Slovenj Gradec (tel. 41-031, int. 417): dežurstvo je urejeno vsak dan ponoči, ob koncu tedna pa od sobote, od 14.30, do ponedeljka, do 7. ure.

Dravograd (tel.: 83-351): dežurstvo je urejeno ves teden ponoči, ob koncu tedna pa od sobote od 13. ure, do ponedeljka do 7. ure.

Radlje ob Dravi (tel.: 71-121): dežurstvo je urejeno vsak dan ponoči, ob koncu tedna pa od sobote od 14. ure, do ponedeljka do 7. ure.

VETERINARSKÉ POSTAJE

Telefonske številke veterinarskih postaj (informacije o dežurnih veterinarjih so stalne):
Dravograd: **85-079**, Radlje ob Dravi: **71-167**, Slovenj Gradec: **41-187**, Prevalje: **31-340**.

LEKARNE

Ravne na Koroškem (tel. 22-292): ob delavnikih je lekarna dežurna od 20. do 22. ure, ob nedeljah in praznikih pa od 9. do 12. in od 18. do 20. ure.

Slovenj Gradec (tel. 41-112): ob delavnikih je lekarna dežurna od 19.30 do 21.30, ob nedeljah in praznikih pa od 8.30 do 11. in od 16. ure do 21.30.

Radlje ob Dravi (tel. 71-115): ob delavnikih je lekarna dežurna od 20. do 22. ure, ob nedeljah in praznikih pa od 9. do 12. in od 18. do 22. ure.

mali oglasi

SPALNICO, dobro ohranjeno, s francosko posteljo, poceni prodam. Inf. po tel.: 55-863.

IŠČEM pridne in zanesljive prodajalce artiklov na terenu! Koroška še nedotaknjena.
Informacije: Hotel Planika Črna, tel.: 38-114, doma 38-011. Marko Modrej, Javorje 18, 62393 Črna.

PRODAM pletilni stroj DOPLETA 382. Skoraj nerabljen, letnik '89. Cena po dogovoru. Tel.: 0602 21-236.

ŠE NERABLJEN dvosed, raztegljiv v ležišče, prodam po ugodni ceni. Telefon: 22-246, zvečer.

**Iščemo
sodelavce
za prodajo**

**časopisa
PREPIH.
Tel.: 22-999
ali 23-094**

PREPIH

Od javnosti odvisen časopis.
Izdaja ČZP Informacijski biro Ravne na Koroškem. Glavni in odgovorni urednik Vojko Močnik. Naslov uredništva: Ravne na Koroškem, Čečovsky 5, tel. št. (0602) 22-999.

Tiska Grafika Prevalje. Na osnovi mnenja Republiškega sekretariata za informiranje št. 23/91 je časopis oproščen plačevanja temeljnega davka od prometa proizvodov.

Nenaročenih tekstov in fotografij ne vračamo. Ponatis in uporaba tekstov v drugih medijih ni dovoljena.

NEU

in WOLFSBERG

ZA VSA VOZILA

- VETROBRANSKA STEKLA
- TAKOJŠNJA VGRADNJA
- POPRAVILO POSKODB OD UDARCEV KAMENJA

PROFESIONALCI ZA STEKLA

AUTOGLAS STIEGER

9400 Wolfsberg · Grazerstraße 23 · Tel. 04352 / 52409

HOROSKOP
AVGUST 91

OVEN

ONA: Amor vas bo izbral za svojo tarčo in izstrelili proti vam bolj bolečo puščico, kot pa boste vi pripravljeni priznati. To vas bo sicer v prvem trenutku spravilo iz tira, vendar se boste kaj hitro pobrali in pričeli živeti kot v starih dobrih časih.

ON: Vse bi bilo lepo in prav, če ne bi bili že precej časa oddani nekomu drugemu, ki tega ne bo mirno prenašal. Zato raje premislite kaj boste storili, če bo neprijetna resnica zglejala svetlobo dneva. Tako kot to ne bi ugajalo vam, to sigurno ne bi bilo všeč vašemu partnerju.

BIK

ONA: Dobro bi bilo, če bi se malce brzdali in ne bili tako svojeglatvi. Ta vaša trma vam lahko prinese še veliko slabega. Posebej nevarna zna biti za vaš odnos s partnerjem, saj mu bo lepega dne prekipelo, če se boste v nedogled tako obnašali.

ON: Imate srečo, saj je ravno sedanje obdobje za vas zelo ugodno, čeprav se vam bo zdelo sprva ravno nasprotno. Zato ne popuščajte, temveč vztrajajte na začrtani poti, saj boste zelo hitro zajadrali v vode, v katerih ste že bili in ki vam zelo odgo-varjajo.

DVOJČKA

ONA: Zaradi srčnih težav boste čisto na psu, vendar ne smete popustiti, saj se bo vse skupaj prav hitro uredilo. Tudi za vas bo prišlo srečnejše obdobje, zato ne obupavajte prehitro. Pazite le, da ne boste delali stvari, ki bi se vam lahko kasneje maščevale in vas ovirale v vaši poti k sreči.

ON: Bilo bi dobro če, bi ponovni premislili, katere stvari v življenju imajo prioriteto. Res je, da vam trenutno neke ne ravno čiste zadeve omogočajo prijetno življenje, vendar bi bil že skrajni čas, da se oprimate stvari, ki jo že dolgo odlagate in se vam zaradi tega tudi vse bolj izmika.

AVTOŠOLA RELAX

IŠČE DOBRE INŠTRUKTORJE

za poučevanje praktične vožnje »A« ali »B« kategorije, z možnostjo pogodbenega poučevanja (z lastnim avtomobilom ali z avtomobilom v lasti Avtošole RELAX) oziroma sklenitvijo delovnega razmerja. Delo plačamo po zelo stimulativnem sistemu glede na obseg in kakovost.

Pokličite nas po telefonu:
61-236!

RAK

ONA: Za vse, kar se trenutno dogaja okoli vas, je najbolje, da čimprej pozabite, saj spremeniti tako ne morete ničesar. Če pa boste pozabili, pa boste s tem pridobili veliko manjerskega prostora, saj vas ne bodo več ovirale malenkosti, na katere tako ne morete vplivati.

ON: Po dolgem času se vam ponovno obeta prijeten dan, zato ga poskušajte izkoristiti do popolnosti, ker bo hitro minil. Če pa se boste potrudili, pa si lahko s tem zagotovite tudi v prihodnje obilo prijetnosti, saj je čas kot namenjen za uživanje, definitivno je prevroče za kakšno konkratnejše delo.

LEV

ONA: Poskušajte najti ravnotežje v delu, saj boste le na ta način lahko pozabili na vse ljubezenske težave, ki vas pestijo zadnje čase. Delo vam bo prineslo dvojno korist. Pozabili boste, pa še finančni položaj si boste precej izboljšali. S časom pa se bodo tudi stvari uredile.

ON: Smo v obdobju levov, v obdobju ko se kralji zelo dobro počutijo, saj je prijetno toplo. Prav tako se je v vas v zadnjem času nabralo veliko energije, ki jo je potrebno čim bolj izkoristiti. Vendar ne kaže pretirati z delom, ker tako in tako ne bo pobegnilo.

DEVICA

ONA: Ljubezenske težave se bodo slej ko prej uredile, zato se raje posvetite drugim, bolj pomembnim stvarim. Res je, da ljubezen veliko pomeni, vendar je včasih potrebno živeti tudi brez nje. Sicer pa prihaja vaše srečno obdobje, za to boste ta čas že pretrpeli.

ON: Stvari se počasi postavljajo na svoje mesto, zato je vsa zaskrbljenost odveč, pospešiti tako ne morete. Zato je najbolje, da lepo počasi in sigurno napredujete proti zastavljenemu cilju, ki se sicer počasi, vendar sigurno približuje. Potrpite še malo, pa bo bolje.

TEHTNICA

ONA: Bodite pametni in ne rinite z glavo skozi zid. Če stvari ne obvladaš, pač ne moreš dajati nasvetov drugim. Čeprav vi to zelo radi počnete, saj imate o sebi zelo visoko mnenje. To je sicer v nekaterih primerih pohvalno in zaželeno, včasih pa je lahko tudi prav neokusno in odbijajoče.

ON: Poskušajte se uveljaviti na področjih, kjer je vaše znanje na zavirljivi ravni. Če boste izgubljali moči drugje, tudi tu ne boste uspeli. Človek, ki poskuša sedeti na več stolih hkrati, se kaj hitro znajde na tleh. Upoštevajte dejstvo, da je dovolj, če uspete ne enem področju.

ŠKORPIJON

ONA: Zaradi dejanja, ki ste ga naredili, so vas začeli ceniti tudi vaši tekmeči, kar je kar lep dosežek za tako malo truda. Vendar vas še vedno muči stara bolezen. Še vedno ste neodločni in se ne znate postaviti za sebe v družbi, zato pa to v znatni meri nadoknadite doma.

ON: Odkrili boste marsikaj presenetljivega v svoji okolici, vendar to še ne pomeni, da so vas ves čas vlekli za nos. Ni vzroka za ljubosumnost, zato ne nadlegujte po nepotrebnem vašega partnerja. Res je, da kjer je dim, je tudi ogenj, vendar morate vedeti, da lahko zelo majhen ožigček povzroči velikanski dim.

STRELEC

ONA: Dejstvo je, da se boste morali nekaterim stvarim prilagoditi, drugim pa odpovedati, drugače boste ostali brez prijateljev. Vaše življenje v zadnjem obdobju je bilo precej konfuzno, zato bi bilo dobro, če bi se zamislili nad seboj, saj vas bo takšno življenje prav hitro uničilo.

ON: Prišli boste navzkriž s sodelavcem, in to predvsem zaradi vaše neznosne samovšečnosti, ki gre ljudem že pošteno na živce. Pomislite malo, da takšne stvari puščajo za seboj sled, ki slej ko prej pripelje do povzročitelja. In ko se to zgodi, je lahko za dotičnega zelo boleče.

KOZOROG

ONA: Prisluhnite, kaj vam hočejo povedati ljudje, saj je znano, da stvari, ki se tičejo nas samih, nikoli ne opazimo. Čeprav ni prijetno, če moramo takšne stvari izvedeti od drugih, vendar je vseeno bolje sedaj kot pa kdaj drugič. Mogoče se da še kaj popraviti.

ON: Na delovnem mestu so se pojavile nove težave, ki jih kar preveč podcenjujete, lahko se vam zgodi, da se boste opekli. Tega pa se pazite, saj niste rojeni ravno pod srečno zvezdo. Ne bi bilo dobro, da bi takšna malenkost povzročila propad vsega, kar ste vložili v svoj uspeh.

VODNAR

ONA: Ponovno se zapletate v že poznane stvari. Kdaj vas bo izučilo, da se železo kuje dokler je še vroče. Ko se ohladi, lahko udarjamo kolikor hočemo, pa ne bomo prav veliko dosegli. In če gre za tako pomembne »živiljske« stvari, človek ne sme odlašati. Brez tega boste trpeli samo vi.

ON: Lotili se boste težke naloge, vendar se bo na srečo izkazalo, da je precej lažja, kot pa je na prvi pogled izgledalo. Zato boste tudi končali dosti prej kot ste pričakovali. Preostali čas namenite sprostitvi, saj se vam bo prav prilegla po uspešno opravljeni nalogi.

RIBI

ONA: Mika vas, da bi radikalno spremenili svoje okolje. Nikar ne delajte tega, saj bi vam bilo še kako žal, če bi to storili. V tem okolju lahko še veliko dosežete, saj so vas ljudje sprejeli kot zelo inteligentno in sposobno osebo. To pa je kredit, ki ga ne bi bilo dobro kar tako izpustiti.

ON: Prav kmalu se bo pokazala priložnost za uspeh na področju, ki vas že zelo dolgo veseli. Res je, da ste precej delali brez pravega uspeha, vendar bo tokrat drugače, saj ste bogatejši za lep kup izkušenj, ki vam bodo v bodočnosti še veliko pomagali pri poti do uspeha.

JURHAR d.o.o. Dravograd
TRGOVSKO IN STORITVENO PODJETJE

Želite prodati ali kupiti avto, nepremičnino, športni rekvizit, glasbilo, akustični aparat... oz. dati v najem hišo, stanovanje... pa ne veste, kako?

MI SMO TU, DA TO STORIMO ZA VASII!

k a k o ?

Ustanovljamo sodobno, računalniško podprto bazo podatkov, v katero bomo uvrstili tudi vašo cenjeno ponudbo in jo kasneje posredovali kupcem.

Vaš oglas se bo v naši bazi nahajal dva meseca, v tem času pa bomo kupcem posredovali vaš naslov oz. tel. številko.

Vpis oglasa plača ponudnik ob vstopu v bazo podatkov s splošno položnico na spodaj navedeni žiro račun. Cena oglasa znaša 170 din, za bralce PREPIH, ki bodo k svoji ponudbi, ki jo bodo pisno poslali na naš naslov, priložili PREPIHov kupon, velja cena 150 din.

ZA KUPCE SO VSE INFORMACIJE BREZPLAČNE!

V prvih 14 dneh od izida PREPIH-a bomo tudi vse vaše oglase brezplačno uvrstili v bazo podatkov.

Vse informacije dobite na tel. 0602 83-296 od ponedeljka do petka od 8. do 14. ure.

Pisne ponudbe pošljite na naslov: JURHAR d.o.o., Viška c. 17, 62370 Dravograd

Žiro račun: 51820-601-43918

SE PRIPOROČAMO

PREPIH
KUPON

edini

Pri Najevski lipi je bil lep del slovenskega političnega oziroma državnega vrha. Ljudje so tudi ugotovili, da v novi slovenski oblasti Korošci nimamo »svoje« človeka, to je Korošca. Vendar je bil opažen tovariš Albert Vodovnik, ki pa je že desetletja v sindikalnem vrhu, sedaj predstojnik najštevilnejšega sindikata-kovinarjev. Bertl je bil zadovoljen za stike med novinarji in obdelavo podatkov SK Črna na Koroškem in delo mu je šlo dobro od rok. O težkem položaju slovenskega proletariata pa kdaj drugič.

črnjanski

Srečata se dva Črnjana, ura je okoli 4.30, čas dogajanja: turistični teden. Prvi pravi drugemu: »Veš kaj, danes bom moral pa kar teš na »šiti«. Nisem zaužil še nobene kapljice.«

tako se ne dela

Ko je znani stavkovni lider Šemso Omerovič, delovodja v mežiški jami, skušal organizirati ponoven štrajk, saj je od obljub, ki jih je v noči dolgih nožev dal minister Izidor Rejc, ostalo zelo malo, je bil Šemso premeščen na drugo delovno mesto. Ob tem so mežiški jami je sedaj rešena.

Tako je tovariš Kitek, dosmrtni direktor jame z zelo solidno plaščo, ponovno dokazal sposobnosti vrhunskega jugoslovanskega maršalstva. Menda pa se tovariš Kitek zelo boji gospoda Garba, ki bi vsej zadevi bil kos s pravo lahkoto.

lezi gotovs

Ravenska železarna, ta biser pod Uršljo goro, streljaj od Prežihovih Kotelj, ima več kot 300-letno tradicijo. In v javnost je prišla vest, da bodo na Ravnah nadaljevali staro tradicijo guštanjanske jeklarne, ki je za pokojno Avstro-Ogrsko izdelovala najboljše granate kalibra 30,5 cm. Se več: to proizvodnjo naj bi obudili s pomočjo znanega maršalstva Walterja Wolfa.

Ni nam znano, na kaj in koga bodo ciljale ravenske granate, v zadnjem letu dni pa so koroški novinarji v železarni pričakani na »gotovs«.

koroški luleki

Kakšnih 150 litrov smjakovega golaža je pri Najevski lipi zmanjkalo kot bi trenil, in tudi pod Najevsko lipo se je razširil vonj po čevapčičih. Vendar nikar! To niso več čevapčiči, temveč po novem – koroški luleki.

bratska pomoč

Večerov novinar Miro Petek je ob srečanju slovenskih državnikov nesebično pomagal fotoreporterju Slovenca in mu dal rezervno gumo, poleg tega pa mu jo je še zamenjal. Človek je tako lahko normalno opravil svoje delo in je za kolegialno pomoč bil tudi hvaležen. Ob novinarskih vprašanjih pa je Petek kolega hitro poučil, kakšno naklado in prodajo ima Večer. Seveda nikakor ne z namenom, da bi kolega spravil v slabo voljo, saj prodaja spravil v slabo voljo, saj prodajo tod ravno toliko, da bi ga lahko pred službo raznašal kakšen predsednik ali simpatizer stranke, ki stoji za tem dnevnikom.

zvezda

Prava zvezda pri Najevski lipi je kajpak bil naš minister Jelko Kacin. V Črno se je pripeljal s helikopterjem (Kacin tudi sam pilot), vmes je odbrzel v Mursko Soboto in se ponovno vrnil. V Črni pa je bil gotovo deležen najbolj gromoglasnega aplavza.

najbolje plačana tajnica

Herman Čepelnik, eden od lištrajka, je pozval, da mora odstojiti tudi tajnica fabriškega Misijl je seveda sekretarka Kokalja. rjano Merkač, vendar se ni spomnil njenega imena in priimka. Če bi Herman imel takrat nekoli ob Kosu in Zerdoneju znašla na spisku gospe Marjana, za katero trdijo, da je najbolj plačana tajnica v Jugoslaviji.

dopust

K lipi pri kmetu Najveniku so bili povabljeni tudi vsi izvršniki koroških občin. Poleg Matica Tasiča, ki je kajpak bil gostitelj, sta prišla tudi Franc Fras (s so-progo) in Mirko Kotnik, pogrešali pa smo Janeza Komljanca, predsednika slovenjgraške vlade. Komljanec je bil na dopustu, in pri lipi so se razširile govorice, da bo slovenjgraški izvršnik po dopustu gotovo sam prišel k Najevniku, si lipo ogledal in temeljito razmislil, kako bi to najstarejšo lipo spravili v slovenjgraško občino.

na paši

Ivan Drennik – Njžik, delegat v republiški skupščini, je izkoristil obisk visokih gostov pri Najevski lipi in našel ministra Kacina, da se je popeljal s helikopterjem na ogled svojega posestva in krav, ki so bile na paši. Po vrnitvi z izleta je menda izjavil: »Zdaj, ko sem videl svojo avžnjo iz zraka, priznam, da naša davčna uprava niti ni tako slaba«.

FOTO BODICA REZERVNA LOKACIJA

Po domala desetletnem obljubljanju so se koroški novinarji, pa še tokrat ne vsi, zbrali nekje na rezervnem delovnem položaju. Iz taktičnih razlogov vam lokacije ne bomo izdali, kaže pa, da je bilo prijetno!

prepihane koroške čveke